

Міністерство освіти та науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти
Факультет філології
Кафедра англійської філології

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ
НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ СТУДЕНТІВ
ФІЛОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ**

Студентки VI курсу 641 мз групи
Спеціальності 035 – Філологія
Спеціалізації 035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно) –
англійська

Олеся Олексіївна Савченко

Керівник: к. пед. н., доцент

Зубенко Тетяна Володимирівна

Рецензент: к. пед. н.

Гавриленко Анастасія Олегівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	7
1.1. Мультимедійні засоби та їх роль у сучасному процесі навчання	7
1.2. Особливості формування англомовних навичок говоріння студентів філологічного спрямування засобами мультимедійних технологій.	18
1.3. Характеристика системи вправ з формування англомовних навичок говоріння з використанням мультимедійних засобів.	29
РОЗДІЛ II. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ	37
2.1. Система вправ з використанням застосунків та освітніх платформ для формування навичок говоріння студентів 2 курсу	37
2.2. Використання інтерактивних вправ на заняттях англійської мови з метою формування англомовних навичок говоріння.	48
2.3. Практичне застосування створених завдань до розділу «SPORTS».....	56
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	85

ВСТУП

Необхідно зазначити, що у зв'язку з пандемією COVID-19 та вимушеним переходом на дистанційну форму освіти більшої частини навчальних закладів, визначається неабияка зацікавленість до теми нашого дослідження. На сьогоднішній день вдалий вибір мультимедійних матеріалів у поєднанні зі звичними нам посібниками з вивчення основної іноземної мови цілком залежить від професійної компетенції викладача. Пошуки та опрацювання підготовчого матеріалу стають дедалі складнішими через відсутність загальної інформаційної бази, крім того, постійно з'являються нові технології, а ті, що створені давно, можуть міняти своїх власників, а відтак і умови користування ними. У такий спосіб, успішність та результативність користування мультимедійними засобами у більшій мірі залежить від вмотивованості та професійного досвіду самого викладача. Більшість інтерактивних матеріалів мають потужний потенціал для трансформації від кількості навчальних годин, витрачених на опанування нової теми до якості засвоєваних знань, що дозволяє сподіватися на появу в найближчому майбутньому сучасних освітніх програм, які, безумовно, стануть вживаними в широких масах.

Саме завдяки злагодженій роботі педагогічного складу та доброму технічному устаткуванню в умовах нинішньої ситуації у світі, ми можемо продовжувати навчання, не покидаючи власного житла.

За декілька останніх років ця проблема почала відображатись у наукових дослідженнях деяких вітчизняних вчених. Серед них, особливо значущими роботами щодо використання комп'ютера у навчанні іноземних мов, стали наукові дослідження О. Сороки, П. Сердюкова, Н. Мочуліної та дослідження Б. Шуневича. Зокрема, у працях І. Захарової, Н. Клемешової, Л. Коношевського, Н. Іщук, Д. Матроса, В. Євдокимова. Т. Піскунова та О. Співаковський у своїх дослідженнях перевіряють рівень ефективності навчально-виховного процесу за допомогою використання мультимедійних

засобів. Проблеми створення і застосування комп'ютерних програм у навчанні іноземних мов досліджували такі науковці, як: П. Сердюков, Н. Корнієць, П. Асоянц, Н. Амігарова. Важливі психологічні основи використання мультимедійних засобів навчання висвітлюють роботи І. Демакової, В. Ляудіса, Н. Тализіної, Л. Глушок. Також необхідно зазначити важливість сучасних наукових робіт доцента Т. Зубенко. Аспекти особливого значення у використанні комп'ютерних технологій на уроках англійської мови з'ясовують роботи Ю. Казакова, І. Крилова, Д. Таушана, Л. Стрельчук та інших. Однак, науково-методичний аспект проблеми дослідження вивчений ще недостатнім чином.

Актуальність наукової роботи зумовлена потребою у сучасних посібниках та матеріалах з підготовки майбутніх студентів філологічного спрямування з іноземної мови, які б відповідали нинішнім реаліям та вимогам теперішніх умов навчання.

Методика викладання доводить, що завдяки мультимедійним засобам вдається вирішити декілька задач одночасно, адже залучаються усі органи чуття студентів, вдало об'єднуючи графічне зображення, відео, надрукований текст, аудіозапис та фотографії. Науковцями досліджено та доведено, що використання подібних пристроїв та інформаційної мережі значно економить час навчання, а завдяки сумісному застосуванню тексту, звуку та зображень ступінь запам'ятовування збільшується втричі. Беззаперечним фактом є те, що найефективніший вплив на людину відбувається, коли інформація одночасно сприймається декількома органами чуття, як наслідок і процес запам'ятовування здійснюється краще, коли задіяно кілька каналів абсорбації. Я.А. Коменський зазначав: «...Якщо будь-які предмети відразу можна сприйняти кількома чуттями, нехай вони відразу сприймаються кількома чуттями... усе, що тільки можна, давати для сприймання чуттям, а саме: видиме – для сприймання зором, чутне – слухом, запахи – нюхом, доступне дотикові – через дотик....» (Коменський).

Об'єктом дослідження є навчальний процес опанування англійської мови студентів філологічного спрямування за допомогою сучасних мультимедійних засобів.

Предмет дослідження – процес формування англомовних навичок говоріння з використанням сучасних мультимедійних засобів у студентів філологічних спеціальностей.

Мета наукової роботи: теоретично обґрунтувати використання сучасних мультимедійних засобів навчання та розробити серію уроків з їх використанням для ефективного розвитку навичок говоріння у студентів другого курсу філологічного спрямування.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- з'ясувати роль і місце мультимедійних засобів у сучасному процесі навчання англійської мови;
- розглянути процес формування англомовних навичок говоріння у студентів філологічного спрямування;
- охарактеризувати системи вправ з формування англомовних навичок говоріння засобами мультимедійних технологій;
- розробити серію уроків для з використанням мультимедійних засобів для студентів 2 курсу філологічної спеціальності.

Методи дослідження:

- аналіз та систематизація науково-методичної літератури та періодики з теми дослідження;
- вивчення педагогічного досвіду;
- порівняльний метод, завдяки якому ми проаналізували велику кількість мультимедійних засобів;
- наукове моделювання, що дозволило розробити модуль уроків з використанням сучасних мультимедійних засобів.

Наукова новизна визначається тим, що написання роботи полягає у спробі комплексного та системного аналізу використання мультимедійних

засобів та представленні уроків з теми «Sports», які спрямовані на формування лексичного запасу з іноземної мови та покращення англомовних навичок говоріння у студентів 2 курсу.

Практична цінність дипломної роботи вбачається в тому, що результати дослідження можуть бути залучені до подальшого наукового вивчення, при підготовці до практичних занять з англійської мови, застосування наведеного прикладу модулю у вищих навчальних закладах для ефективного розвитку навичок говоріння студентів філологічного спрямування.

Структура дипломної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів: теоретичного та практичного, висновків, списку використаних джерел, що нараховує 98 найменувань. Загальний обсяг становить 124 сторінок, з них 71 сторінка – основного тексту.

РОЗДІЛ І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

1.1. Мультимедійні засоби та їх роль у сучасному процесі навчання

У нашому сьогоденні слово «мультимедіа» асоціюється з можливостями, додатковими потребами у розвитку, більш ґрунтовними знаннями зі сфери вузької спеціальності. Так, в процесі безупинного розвитку суспільства вплив інформаційних технологій на нас справді істотно збільшився. Особливо значний крок у глобалізації комп'ютерного простору відмічається у сферах освіти та науки. Ми можемо з впевненістю стверджувати, що як у педагогічних теоріях, так і у практичних підходах до навчально-виховного процесу під час навчання іноземних мов помітні величезні зміни. Наша зацікавленість полягає у тому, що на сьогоднішній день існують ще недостатньо добре представлені загалом можливості, за допомогою яких ефективність здобуття знань в разі збільшується.

Насамперед необхідно розібратись що являється засобами навчання та в яких цілях вони використовуються. Науковець Морзе вважає, що засоби навчання – це сукупність предметів, які доцільно та збалансовано використовуються у навчанні для забезпечення учнями процесу засвоєння знань та оволодіння практичними вміннями та навичками. У широкому розумінні під засобом навчання розуміються всі матеріальні об'єкти, використання яких забезпечує реалізацію цілей навчально-виховного процесу. Вузько визначеними засобами навчання є наочність, демонстраційні пристрої, технічні засоби, засоби інформації та зв'язку, машини, інструменти тощо. Засоби навчання покликані створити учням максимально комфортні умови для прямого і опосередкованого пізнання світу. Як і методи навчання,

засоби навчання також використовуються для навчання, розвитку та виховних цілей. (Морзе 231)

Як зазначає професор Краєвський В.В. засоби навчання – це матеріальні або ідеальні об'єкти, якими користуються вчителі та учні для здобуття знань. (див. Додаток 1 таб. 1) Усі методи навчання він поділяє на матеріальні та ідеальні. До матеріальних засобів належать підручники, посібники, навчальні матеріали, макети, наочні засоби навчання, технічні засоби навчання, лабораторне обладнання. Ідеальним методом навчання є загальна система символів, така як мова (розмовна мова), письмо (писемна мова), система символів з різних дисциплін (музика, математичні інструменти тощо), культурні досягнення або художні твори (література), наочне навчання за допомогою посібників (схеми, креслення, малюнки, схеми, фотографії тощо), навчальні комп'ютерні програми, організація та координаційна діяльність вчителя, кваліфікація та внутрішня культура вчителя, методи та форми навчальної діяльності та вся система навчання. (Краєвський)

З сучасної точки зору засоби навчання трактуються як «різні матеріали та інструменти для навчального процесу, завдяки яким більш успішно та за короткий проміжок часу досягаються визначені цілі навчання» (Мосейнюк 115); як «великий обсяг навчального обладнання, що використовується у системі пізнавальної діяльності» (Кузьмінський 26); як «матеріальний чи ідеальний об'єкт, що «розміщується» між викладачем і студентом та використовується для засвоєння знань, формування досвіду пізнавальної та практичної діяльності» (Зайченко 191).

У теорії педагогіки навчання зазначені різні класифікації засобів: залежно від реалізованої функції (М. Фіцула); залежно від перспективи заміни поведінки педагога та автоматизації поведінки студента: елементарна, комплексна (В. Оконь); тематичні, прикладні, розумові, емоційні (С. Максимюк); за особистісною діяльністю: засоби навчання та засоби викладання; за групою об'єктів: предметний та першорядний (І. Зайченко) тощо.

Як зазначає колегія науковців, «вибір засобів навчання залежить від концепції навчання, мети, змісту, методу та умов навчального процесу. Засоби навчання виконують такі основні функції: інформаційну, навчальну та контрольну. Найдавнішим способом навчання є мова і зір (візуальний). Підручники та посібники залишаються первинними. Підручники не лише дають інформацію, а й керують пізнавальною діяльністю». (Дубасенюк та ін.)

Слід зауважити, що у ході аналізу згаданих вище класифікацій засобів навчання з іноземної мови, було з'ясовано, що всі вони являються майже рівнозначними та взаємно доповнюваними.

Після дослідження наведених класифікацій, у контексті нашої кваліфікаційної роботи ми можемо розділити засоби навчання з іноземних мов на нематеріальні та матеріальні. До нематеріальних належать слова педагога, до матеріальних: технічні засоби навчання (комп'ютери, фільми, мультимедійні дошки, відео та записи, телефони тощо); електронні підручники; комп'ютерні програми; телефонні застосунки, підкасти; Інтернет-ресурси (навчальні та пошукові програми) та наочні матеріали (ілюстрації, малюнки, роздатковий матеріал, схеми, таблиці, персональні робочі картки, тощо).

Оригінальне положення як основу класифікації засобів навчання було запропоновано В.В. Краєвським. Він вважає, що головною ланкою в системі освіти є контент. Основними є методи та організаційні форми навчальної діяльності, весь процес навчання, виховання та розвитку дітей. Зміст освіти визначає спосіб навчання, він вимагає певної взаємодії між елементами системи, визначає склад і взаємозв'язок засобів навчання. До засобів навчання першого рівня належать ті, які викладачі можуть використовувати для організації та проведення курсів. До засобів навчання другого рівня належать засоби, що дають змогу організувати та здійснювати викладання предмету на необхідному рівні. Загалом для організації всього навчального

процесу необхідна інструментальна система для виявлення предметів, що вивчаються, їх взаємозв'язків і взаємозалежності. (Краєвський)

У дидактиці відомо декілька класифікацій засобів навчання. Одні дослідники вважають, що в центрі має бути суб'єкт, тобто педагог, як активний їх користувач. Для повноцінного навчального процесу він використовує наочні посібники, демонстраційне обладнання, технічні засоби та ін. та засоби індивідуального користування студентами (підручники, довідники, атласи тощо). До окремої групи відносять засоби користування, тобто демонстраційне обладнання, приладдя, інвентар.

Н.В. Морзе пропонує класифікувати засоби навчання за дидактичною функцією:

- *Інформаційні засоби* (підручники і навчальні посібники).
- *Дидактичні засоби* (таблиці, плакати, відеофільми, програмні засоби навчального призначення, демонстраційні прилади).
- *Технічні засоби навчання* (аудіовізуальні засоби, комп'ютер, засоби телекомунікацій, відеокомп'ютерні системи, мультимедіа, віртуальна реальність). (Морзе 233)

Сучасна ситуація та досвід вивчення іноземних мов у більшості країн Західної Європи свідчать про те, що електронні засоби навчання (електронні підручники) разом із друкованими підручниками розглядаються як обов'язкова частина навчального процесу. Вони створені для урізноманітнення умов та навчальних цілей, насамперед для індивідуального (самостійного) оволодіння іноземною мовою. Це окремі компакт-диски та компакт-диски з іншими інструментами, зокрема друкованими посібниками. У цьому режимі навчання компакт-диск не є автономним і слугує лише поєднанням до підручників, які можуть забезпечити необхідне знання іноземної мови. (Холод 44)

За Британським словником поняття «мультимедіа» (від англ. слова «multi» – багато і від лат. «media» – носій, засіб, середовище, посередник) –

це специфічна комп'ютерна технологія, за допомогою якої можна маніпулювати різноманітними видами інформації (текстами, графічними зображеннями, музикою, відеозображеннями), створюючи інтелектуальний продукт (підручники, мультимедіагазети, мультимедіажурнали, мультимедіакниги). (Encyclopedia Britannica Dictionary (Словник Британської енциклопедії)) Отже, мультимедійні засоби навчання ми розглядаємо як предмет вивчення нашого дослідження.

Згідно з визначенням С.У. Гончаренко, мультимедійні засоби навчання – це набір апаратних і програмних засобів, які дозволяють користувачам спілкуватися з комп'ютерами за допомогою притаманним їм особливостям: графіка, гіпертекст, звук, анімація та відео. Мультимедійні системи надають користувачам персональних комп'ютерів такі типи інформації: текст, зображення, анімовані картинки, аудіо коментарі та цифрові відео. (Гончаренко 51)

Велику допомогу викладачам у вдосконаленні організації шкільної освіти та підвищенні якості навчання надають мультимедійні засоби навчання. Під мультимедіа розуміється саме обладнання (комп'ютери, колонки, програвачі CD/DVD, проектори, компакт-диски тощо), а також науковці виділяють спеціально виготовлені навчальні матеріали та посібники (мультимедійні презентації, комп'ютерні навчальні програми та ігри, анімація, відео тощо). (Ротаєнко та ін.)

Також важливо використовувати зазначені вище інструменти під час викладання англійської мови студентам. У сучасній методиці навчання іноземної мови важливу роль відіграє використання мультимедійних технологій. Сьогодні багато теоретичних та експериментальних робіт вчених в Україні та за кордоном присвячені вивченню впровадження та ефективного застосування мультимедійних технологій в освіті. Так, питання розробки загальних теорій використання мультимедіа в освіті у своїх дослідженнях розглядали В.Ю. Биков, О.А. Міщенко, М. Жалдак, Н. Обухова, С.С. Риженко, Ю.І. Машбиця,

В.Ф. Заболотний, І.А. Зязюн. Проблеми створення і застосування мультимедійних навчальних програм розглянуто у працях Д.А. Хафізова, Ю.В. Триус, Л.В. Кравчук, Я.Б. Брухаль, О.О. Білик, Т.І. Коваль та інших учених. Педагогічні і методичні аспекти використання мультимедійних технологій та мобільних застосунків у навчанні англійської мови також достатньо ґрунтовно висвітлено у наукових працях С.С. Риженко, Yu-Chang Hsu, Yu-Hui Ching, Attewell J., Savill-Smith C., Douch R., Parker G, Collins M., Traxler J., Thompson A., Kearney M., Schuck S., Burden K., Aubusson P та ін., що показує безумовну заціквленість педагогів-практиків до пошуку інших способів ефективнішого використання вищевказаних технологій як способу розвитку та шляху до пізнання студентів.

Науковець Гуржій поділяє застосування мультимедійних технологій на активні та пасивні норми взаємодії користувача з технічними засобами. Активні – інтерактивні засоби, в яких активну участь приймає студент, так, він одноосібно обирає напрямки дослідження, розділяє поетапно процес вивчення теми. У пасивних спостерігається інший принцип подачі даних, а саме у форматі лекцій, практикумів, презентацій. (Гуржій 191)

До основних засобів мультимедіа належать: комп'ютери, мультимедійні дисплеї, маніпулятори (миша, клавіатура, трекбол (аналог миші для переносних комп'ютерів), цифрова ручка, тачпад і т. д.). До спеціальних засобів належать звукова карта (електротехнічний пристрій, що дозволяє працювати зі звуком на комп'ютері) та колонки. (Хміль 80) Крім того, мультимедійні засоби, які можна використовувати в процесі навчання, включають інтерактивні дошки, мультимедійні проектори, ноутбуки чи нетбуки (невеликий мобільний комп'ютер, основне призначення котрого полягає в доступі до Інтернету та роботі з офісними програмами), мультимедійні програвачі (тип комп'ютерних програм, призначених для відтворення мультимедіа файлів), смартфони (кишеньковий комп'ютер з підтримкою мобільного зв'язку).

Науковець О. Буйницька зазначає, що засоби мультимедійних технологій можна поділити на два типи: за основу взяти співдію та на базі користування самих мультимедіа. До першого типу доречно зарахувати засоби одночасної взаємодії (відеоконференції), асинхронної взаємодії, онлайн режиму (онлайн-лекції, вебінари). До другого типу відносять «ірреальні об'єкти, існуючі відеофрагменти, аудіофрагменти, анімаційна графіка тощо». Щоб створити та впровадити мультимедійної технології необхідно мати: комп'ютер, належне прикладне програмне забезпечення (авторські мультимедійні засоби), інструмент для проектування мультимедійних проектів на великому екрані – мультимедійний проектор. (Буйницька 18)

Однак ці інструменти лише допомагають так чи інакше відтворити деякий матеріал, але не дозволяють користувачеві результативно та напяму взаємодіяти з об'єктом, який представляється. Останнє вдається вирішити з використанням набору технічних засобів, що складається з мультимедійного проектора, комп'ютера та сенсорного екрану (SMART Board). Дослідниця вважає, що SMART Board добре допомагає у використанні різноманітних мультимедійних технологій (комп'ютери, проектори, 3D-принтери тощо) під час навчальних занять, зустрічей, семінарів, конференцій тощо. Через поверхню самого тачпада ви можете слідкувати за роботою комп'ютера і одночасно робити помітки та коригувати, за необхідності. Однією із значних переважань користування засобів мультимедіа є перспектива створення на їх основі презентацій, що створюються авторськими засобами мультимедіа. (Буйницька 19)

На думку науковця Буйницької: «авторські засоби мультимедіа – це прикладне програмне забезпечення (додатки), яке має заздалегідь підготовлені елементи для розроблення мультимедійних програм». Їх застосування стає пришвидшеною конфігурацією розробки мультимедійних проектів, що дозволяє знизити вартість робіт у декілька разів. Ці інструменти відрізняються спеціалізацією, функціональністю, простотою розробки та

швидкістю опанування. Найпоширенішим авторським програмним забезпеченням в Україні є програма PowerPoint, яка є частиною інтегрованого пакету MS Office. Цей вид засобів достатньо потужний через ряд причин: використання мов сценаріїв, численних шаблонів, ілюстрацій і заготовлених графічних зображень, необхідних майбутньому користувачеві інтерфейсу. (Буйницька 88)

У нашому дослідженні ми розглядаємо та аналізуємо такі програмні засоби: платформа Wordwall, застосунок BBC Learning English, платформа Vaamboozle, застосунок Tandem, платформа Ted Talks, застосунок Anchor, телеграм-канал Music and English with Mrs. Ann, застосунок Speak, інтерактивна дошка Padlet, онлайн-платформа Edvibe, онлайн-платформа Canva, інтернет-сервіс Quizlet, застосунок Xeropan, мультимедійна презентація Prezi, застосунок Xeropan та інші.

Згідно з висновками науковця Пищик, формат використання та розміщення мультимедійних технологій на уроці, безумовно, залежать від змісту уроку, типу та цілей, які ставить перед собою викладач. Однак, практика дозволяє визначити деякі з найбільш поширених та найефективніших способів використання цього типу технологій (Пищик):

1. Під час опрацювання нових матеріалів. Мультимедійні технології допомагають відобразити ще не знайомий раніше текст (мікродіалоги з поясненнями) різноманітними візуальними та більш пізнавальними засобами. Програми особливо вигідно використовувати в умовах, коли потрібно відобразити динаміку будь-якого процесу. (Кравцова)

2. Під час навчання, тестування, самопізнання. Під час виконання вправ: інтерактивні аркуші, завдання, кросворди, онлайн-вікторини, навчальні ігри з різними мультимедійними одиницями, такими як відео, анімації, тексти. Щодо тестування за допомогою використання комп'ютерів, то воно достатньо широко користується популярністю, бо це допомагає прискорити процес оцінювання рівня знань учнів, пришвидшити процес обробки інформації, залучивши велику кількість навчальних матеріалів. Теперішні

платформи, корисні для навчання, дають можливість педагогам складати тести, задіявши безмежну кількість питань і відповідей («множинний вибір, текстові та числові відповіді, сортування, зіставлення, можливість формувати запитання з варіантами відповідей, використовуючи зображення, аудіо та відео»). Викладачі можуть виставляти час для виконання певних вправ, переглядати результати студентів, аналізувати статистичні дані та мають доступ до звітів про успішність учнів. Слід зазначити, що завдяки використанню комп'ютера усуваються такі психосоматичні фактори, як «страхи». У традиційній аудиторній діяльності багато студентів не можуть продемонструвати свої справжні знання через різні фактори («дефіцит вимови, страх зробити помилку, невміння висловити свої думки тощо»). Коли студенти знаходяться з екраном комп'ютера наодинці, вони зазвичай не нервують і намагаються максимально показати здобуті знання та уміння. (Пищик)

3. Поглибити знання в якості додаткового матеріалу з курсу. Так, за допомогою мультимедійного проектора можна демонструвати мультимедійні презентації, навчальні відеоролики, таблиці та діаграми, навчальні мультимедійні ігри. «Інтерактивний режим навчання, що поєднує графіку, анімацію, фото, відео та звук, покликаний для того, щоб активізувати роботу одночасно всіх сенсорних каналів студентів», створюючи унікальне комунікаційне середовище, що відкриває нові можливості для вивчення англійської мови. Для групової роботи просто використовуйте ноутбук або мультимедійний програвач, щоб презентувати нові теми, представляти інтерактивні презентації, розвивати навички говоріння, використовувати електронні підручники або посібники та робочі зошити з Multi-ROM, переглядати навчальні відео, аудіо, прослуховувати підкасти та ін. (Нікітіна)

4. Під час перевірки анфасних самотійних завдань. Надає контроль виконання шляхом мовленнєвого та візуального відтворення одночасно. Таким чином, збільшується об'єктивність контролю знань студентів. Загалом можна побачити позитивні сторони використання мультимедійних

технологій, а саме підвищення ефективності та точності результатів оцінювання, швидкість обробки інформації, можливість створювати зведені таблиці оцінок (Кравцова).

5. Під час вирішення навчальних завдань. Допомагає виконати і проконтролювати проміжні і підсумкові результати самостійно виконаної роботи. Студент використовує мультимедійні технології як під час опанування окремих тем, так для проведення самоконтролю. Завдяки функціям комп'ютера повторювати одне й те саме завдання вдається втілити в життя таку корисну навичку, як автоматизація. (Кравцова)

Важливо відзначити, що смартфони та планшети стали зручними інструментами для вивчення іноземних мов. Студенти можуть завантажувати електронні словники, перекладати тексти на уроці, зберігати дані в електронному вигляді, створювати презентації та знаходити необхідну інформацію в Інтернеті. Використання Інтернет-технологій, які також є невід'ємною частиною мультимедійних технологій, надає додаткові можливості для пошуку матеріалів, які розширюють світогляд студентів та їхні соціокультурні знання, реалізують концепцію самостійної роботи, дозволяють спілкуватися з носіями мови, що має надзвичайно важливу роль під час опанування англомовних дисциплін.

Прямий зв'язок із мультимедійними технологіями Інтернет мають такі засоби, як мультимедійні підручники, довідкові матеріали (словники, енциклопедії, бази даних); електронні бібліотеки автентичної текстової, графічної, звукової інформації й відеоінформації та ін. До основних видів комп'ютерних навчальних програм відносять електронний підручник, що забезпечує можливість самостійно засвоїти навчальний курс або його розділ; програми для перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок; тренажери – засоби формування та закріплення навичок, перевірки досягнутих результатів та ігрові програми як розважальної, так і професійної спрямованості (Кравцова).

Користування мультимедіа дозволяє вирішувати кілька завдань одночасно, оскільки залучає всі органи чуття людини, успішно поєднуючи графіку, відео, друкований текст, аудіо та фотографії. Дослідники вивчили та продемонстрували, що використання таких пристроїв та інформаційних мереж може значно заощадити час навчання, а одночасне поєднання тексту, звуку та зображень може покращити рівень запам'ятовуваності в три рази. Загальновідомо, що найбільш ефективний вплив на людину здійснює інформація, що впливає на кілька органів чуття водночас, тобто треба активізувати декілька каналів сприйняття. Тому, з появою потужних багатофункціональних комп'ютерів, якісних навчальних курсів, передових комп'ютерних навчальних систем, провідну роль, якою ми наділяємо мультимедійні засоби навчання, стає очевидною. Я. Коменський зазначав: «...Якщо будь-які предмети відразу можна сприйняти кількома чуттями, нехай вони відразу сприймаються кількома чуттями... усе, що тільки можна, давати для сприймання чуттям, а саме: видиме – для сприймання зором, чутне – слухом, запахи – нюхом, доступне дотикові – через дотик ...» (Коменський). У разі постійного користування мультимедійними засобами студенти зможуть оволодіти такими підходами до успішного вивчення англійської мови як: комунікативний, граматичний, фонетичний та лексичний. У майбутньому це допоможе результативніше та скоріше опанувати мовний матеріал, накопичити мовленнєві уміння та навички.

Ще одним фактом та істотною перевагою у викладанні англійської мови за допомогою мультимедійних засобів є те, що у процесі опанування нової теми, відсоток розуміння невідомої лексики значно зріс. Також завдяки використанню автоматизованих словників і різних програм перекладу умови здобуття знань істотно покращились. Імітація ефекту знаходження безпосередньо у мовному середовищі, активна комунікація, моделювання різноманітних мовленнєвих ситуацій – ще можна продовжувати список переважань. Завдяки вдалому використанню поєднаних спецефектів вдається

втілити в життя сучасні лінгвістичні, педагогічні та методичні технології (Пушкар 76)

Отже, використання сучасних мультимедійних засобів під час занять з вивчення іноземної мови підвищує рівень сприйняття та засвоєності інформації студентів, концентрації їхньої уваги, стимулює до активного мислення та висловлення думок. Дослідження вчених підтверджують, що завдяки інтерактивності та варіюванню на уроці різних видів мультимедіа педагог може самостійно регулювати швидкість подачі матеріалу, підлаштовувати його під індивідуальні потреби групи, спонукати студентів до аналітичної та пошукової діяльності. На сьогоднішній день ми з упевненістю можемо стверджувати, що студенти позитивно налаштовані та абсолютно готові до активного користування мультимедійними засобами на заняттях як аудиторного типу, так і в режимі он-лайн.

1.2. Особливості формування англомовних навичок говоріння студентів філологічного спрямування засобами мультимедійних технологій.

У методиці викладання іноземних мов значна увага приділяється формуванню та вдосконаленню навичок говоріння. Досконале володіння мовою, рівень прогресу та ефективності у її вивченні переважно визначається саме цим аспектом мови. Знання мови не можна прирівнювати до вміння добре і ясно виражатися тією чи іншою мовою. Головною метою вивчення іноземної мови є вміння використовувати її в реальній ситуації, тобто вміти проявляти себе у різних комунікативних ситуаціях.

Слід пам'ятати, що «мовленнєвої діяльності не можна навчити, їй можна лише навчитися» (Пассов 9). Навички говоріння безпосередньо пов'язані з мовним процесом. Як і будь-яка діяльність, мовленнєвий процес складається з окремих процесів, а кожна дія – з окремих операцій. Як зазначає

М. Аріпова, «у мовленнєвій діяльності, як і в окремій мовній дії, можна виділити чотири основні етапи:

- 1) орієнтування;
- 2) вироблення плану з урахуванням орієнтування;
- 3) реалізація плану;
- 4) контроль» (Аріпова 38)

Відповідно до поглядів Є.С. Пассова, поняття «мовленнєвої діяльності» співвідноситься з такими поняттями, як «мовленнєве вміння» і «мовна здатність», тобто мовна здатність розвивається під впливом мовного спілкування, і «...розвивати цю здатність цілеспрямовано й планомірно – одне з методичних завдань, які пов'язані з концепцією діяльності» (Пассов 9).

Згідно з Г.В. Колшанським, «...знання окремих елементів мови, а саме: окремих слів, окремих речень, окремих звуків – не може бути віднесено до поняття володіння мовою як засобом спілкування ... володіння мовою має розглядатися як здібність брати участь у реальному спілкуванні» (Колшанский 13). Тобто, говоріння – це один з інтерактивних способів комунікації в реальному середовищі і в певний момент часу, тобто без планування, розмовляючи іноземною мовою необхідно сформулювати навички швидко і чітко висловлюватися.

За визначенням дослідника Р.К. Мін'яра-Белоручева, говоріння – це «один з основних видів мовленнєвої діяльності, що характеризується продуктивністю (репродуктивністю) і використанням усної форми мови» (Мін'єр). У говорінні вчені (Т.В. Іванова, І.А. Сухова) виділяють наступні критерії:

- «вмотивованість – потреба або необхідність висловитися;
- мета і функції – характер впливу на партнера, спосіб самовираження;
- предмет – свій або чужий погляд на ситуацію;
- структура – дії і операції;

- механізми – осмислення, передбачення, комбінування;
- засоби – мовний та мовленнєвий матеріал;
- мовленнєвий продукт – типи діалогів, монологічних висловлювань;
- умови – мовні ситуації;
- присутність або відсутність опор» (Іванова 53).

Дослідниця О.Г. Стародубцева вказує, що «говоріння як продуктивний процес вимагає від студента великих затрат часу та зусиль, оскільки вимагає також включення мовної, мовленнєвої та комунікативної компетенцій» (Стародубцева 44). Говоріння як вид комунікативної діяльності може бути невід’ємною частиною кожного заняття.

Ми погоджуємось з думкою науковця І. Холод, що говоріння – це «активний, продуктивний вид мовленнєвої діяльності, який забезпечує усне спілкування іноземною мовою в двох формах (діалогічній та монологічній) і ґрунтується на механізмах формування і формулювання думки» (Холод 47). Говоріння спрямоване до однієї особи або до необмеженої кількості осіб. Як і будь-яка інша діяльність, акт говоріння завжди має певну мету, мотив, в основі якого лежить потреба; предмет говоріння – думки того, хто говорить; продукт говоріння – висловлювання (діалог або монолог) і результат говоріння – реакція (вербальна або невербальна) на висловлювання (Холод 51).

Відповідно до визначення А. Чейні та Т. Берк, говоріння – це «процес створення та трансляції значення за допомогою вербальних та невербальних символів у різноманітних контекстах» (Chaney 13). Цей процес має низку унікальних характеристик.

Насамперед, мовленнєвий акт відбувається у реальному часі і, отже, він лінійний. На рівні фраз, які є розмовними еквівалентами речень, мова породжується потоком висловлювань, що йдуть один за одним. Такий конвенційний характер мови, у якому кожне висловлювання залежить від

попереднього, пояснює його спонтанність (Chaney 13). Це не означає, що акт говоріння не спланований, але час планування дуже обмежений, і планування одного висловлювання може збігатися з вимовою попереднього. Ці вимоги обробки мови в реальному часі пояснюють багато характеристик розмовного мовлення, наприклад, швидкість, складовими якої є швидкість говоріння і правильна розстановка пауз у фразах.

Для багатьох, хто вивчає іноземну мову, володіння навичками мовлення є мірилом володіння мовою взагалі, проте підходи до навчання ігнорують деякі дуже важливі вміння. Зокрема, Б.С. Островський пише, що аби створити хоча б ілюзію швидкості мови і компенсувати потребу в концентрації уваги, пов'язану з продукуванням мови, мовці використовують ряд «хитрощів», або мовних стратегій. Однією є можливостей маскувати паузи є заповнення їх малозначущими словами (філерами). Найпоширенішими наповнювачами пауз є непохідні емоційні вигуки, наприклад «uh/eh» (ось...) та «um/erm» (ну...). Деякі вирази невизначеності, наприклад, «for example» і «I mean...», також використовуються для заповнення пауз. Іншим поширеним способом виграти час при формулюванні є використання повторів, тобто повторення одного слова у точці, де формулювання фрази було тимчасово припинено (Островський 50).

Ще однією характерною стратегією мовців є використання дискурсивних маркерів, за допомогою яких вони сигналізують співрозмовникам про свої наміри. Типові дискурсивні маркери, такі як Uh-huh (угу), Really? (Щоправда?), Виконують не тільки інтенційну функцію, але також служать мовним прийомом зворотного зв'язку для мовця, за допомогою якого співрозмовник виражає своє ставлення до змісту розмови. Знання цих стратегій – обов'язкова умова успішної комунікації, без якої неможливе здійснення ефективного мовного акту, незалежно від його кінцевих цілей, яких, згідно з Торнбері, може бути дві: «Мовний акт виконує або транзакційну функцію, оскільки його основна мета полягає в передачі інформації та полегшення обміну товарами чи послугами, або він виконує

міжособистісну функцію, оскільки його основна мета полягає у встановленні та підтримці соціальних відносин» (Thornbury 13).

При формуванні навичок говоріння необхідно також враховувати, чи є мовний акт інтерактивним чи неінтерактивним. Секційні обговорення на міжнародній науковій конференції або невимушена бесіда між її учасниками під час перерви побудовані спільно та інтерактивно. Учні можуть практикуватися в цьому виді діяльності у формі інтерв'ю з окремих тем. Після співбесід кожен студент може подати своє дослідження у формі доповіді, перейшовши до монологічних висловлювань.

Також для нас важливо визначити місце говоріння у сучасному процесі вивчення іноземної мови. Тобто необхідно зрозуміти, чи займає воно домінуючу позицію серед інших аспектів навчання нерідній мові. Науковець З. Салієва стверджує, що мова є первинною, а письмо – вторинним (Салієва 101). Такий погляд є цілком обґрунтованим, якщо враховувати той факт, що кінцевою метою навчання є оволодіння, у першу чергу, мовленнєвими навичками. Крім того, автор зауважує, що мовленнєві вміння повинні бути доведені до автоматизму і функціонувати практично без участі свідомості (Салієва 102).

Враховуючи вищесказане стає зрозумілим, що говоріння як вид мовленнєвої діяльності включає в себе два відгалуження:

- 1) монологічне мовлення;
- 2) діалогічне мовлення.

За визначенням професора М. Василіка, монологічне мовлення – це «усне висловлювання однієї людини з метою повідомлення інформації, впливу або спонукування до дії, яке, як правило, обдумується заздалегідь» (Василік 183).

Уміння будувати монологічне висловлювання є більш складним умінням, ніж, наприклад, вміння вести діалог. Під час діалогічного мовлення «передача інформації спрямована в двох і більше напрямках, причому у кожного учасника періоди мовленнєвої активності змінюються періодами

сприйняття і обробки інформації», що істотно полегшує учням спілкування (Василік 193). Монологічне мовлення, на відміну від діалогічного мовлення, характеризується активністю тільки одного комуніканта, як зазначає мовознавець Н. Гальскова, «планування і програмування не тільки окремого висловлювання або речення», як, наприклад, в діалозі, «але і всього повідомлення» (Гальскова 205).

Кажучи безпосередньо про тлумачення діалогічного мовлення науковцями, варто розглянути декілька визначень, наприклад, В.Л. Скалкін зазначає, що «діалогічне мовлення як форма усно-мовленнєвого спілкування є поєднанням усних висловлювань, послідовно породжуваних двома або більше співрозмовниками у безпосередньому акті спілкування, яке характеризується спільністю ситуації і мовних намірів говорити» (Скалкін 76). Природно, спілкування повністю залежить від мовної культури комунікантів.

Ознайомившись з поняттям говоріння важливо сконцентрувати увагу на особливостях формування англомовних навичок говоріння засобами мультимедійних технологій.

Під час формування навичок говоріння важливо підключати, наскільки це можливо, всі органи чуття. Відомо, що через органи зору до мозку надходить приблизно в п'ять разів більше інформації, ніж через органи слуху. Отже, для оптимізації процесу навчання необхідно візуалізувати навчальний матеріал.

Візуалізація (від латів. *visualis* – зоровий). Подання фізичного явища або процесу у формі, зручній для зорового сприйняття (Азімов 38).

Візуалізація спирається на один із основних принципів навчання – принцип наочності. Цей принцип Я.А. Коменський називав «золотим правилом» дидактики, за яким у навчанні необхідно задіяти всі органи чуття людини. Використанням принципу наочності у навчанні займалися О.Б. Бігич, Н.Д. Гальскова, С.Ю. Ніколаєва. Прийоми візуалізації значно економлять час та енергію, роблячи процес оволодіння навичками говоріння

цікавим та приємним. З іншого боку, візуалізація спрямована на тренування пам'яті – швидке запам'ятовування за допомогою візуальних образів. У процесі навчання студент набуває навичок сприймати та структурувати величезний потік інформації (Ніколаєва).

Сьогодні візуальність є у всіх галузях нашого життя: преса, телебачення, Інтернет-ресурси, освіта. Глобалізація та зростання інтенсивності контактів у різних сферах діяльності зумовили потребу швидкого взаєморозуміння та взаємодії між людьми в умовах лавиноподібного зростання інформації. Н. Обухова стверджує, що «сучасні студенти – це покоління нового інформаційного середовища. Вони простіше і швидше сприймають зображення ніж текст. Тому візуальне представлення навчального матеріалу не викликає у них труднощів» (Обухова 23).

Як зазначала науковець Лазарева, ефективним засобом наочності при формуванні навичок говоріння є інтерактивні програми, створені з урахуванням мультимедійних технологій. Ці програми ефективні і для супроводу занять, і для самостійної роботи, оскільки в них можна продемонструвати весь мовний та граматичний матеріал заняття у зручному та ефективному для засвоєння вигляді. Технологія мультимедіа дозволяє об'єднати в єдине ціле текст, звук, графіку, анімацію та відео. Мультимедіа за багатьма параметрами перебиває можливості інших засобів (Лазарева 56).

Важлива роль мультимедійних технологій у процесі формування навичок говоріння, на думку М.А. Богатирьової, забезпечується виконанням наступних функцій:

- 1) інтегрувати різні види інформації в одному об'єкті-контейнері (текст, звук, відео і т. д.) і представляти її, впливаючи на різні органи людських почуттів;
- 2) розвивати критичне мислення;
- 3) стимулювати когнітивний процес;
- 4) здійснювати інтерактивну взаємодію зі студентами;
- 5) адаптуватися до запитів студентів;

- 6) індивідуалізувати процес навчання;
- 7) організувати групову роботу у мультимедійних середовищах;
- 8) розвивати навички роботи у команді;
- 9) формувати сталу мотивацію;
- 10) створити максимально наближені до реальності умови для вироблення навчальних та професійних навичок (віртуальні лабораторії, екскурсії, музеї тощо) (Богатирьова 124).

Усі ці методичні функції мультимедійних програм дозволяють сформувати у студентів усі аспекти іншомовної комунікативної компетенції. Відповідно до визначення Chaney іншомовна комунікативна компетенція має шість складових: лінгвістична, соціолінгвістична, соціокультурна, соціальна, дискурсивна та компенсаторна (Chaney 13).

Виходячи з вищесказаного, при формуванні навичок говоріння мультимедійні технології мають відповідати наступним принципам:

- принцип цілісності, тобто, програма повинна в інтегрованому вигляді представляти систему цілей, методів, засобів, форм, умов навчання, забезпечуючи цим реальне функціонування та розвиток конкретної дидактичної системи;
- принцип відтворюваності, за яким відтворення мультимедійних технологій з урахуванням характеристик цього педагогічного середовища забезпечує досягнення заданих цілей навчання;
- принцип нелінійності педагогічних структур, який встановлює пріоритет певних факторів, що безпосередньо впливають на механізми самоорганізації та саморегулювання відповідних педагогічних систем;
- принцип адаптації процесу навчання до особистості студента полягає в тому, що навчальний процес повинен мати властивість поділу на підпроцеси, кожен з яких має власні, тільки йому притаманні

особливості, що відповідають пізнавальним потребам конкретного студента;

- принцип потенційної надмірності інформації, що вимагає розробки такої технології процесу передачі інформації, яка створює для студентів оптимальні умови для узагальненого засвоєння представлених знань (Гальскова 64).

При використанні мультимедійних технологій під час формування навичок говоріння вибір викладачем комплексу способів та прийомів організації пізнавальної діяльності студентів (методи та форми навчання, схеми управління) є авторським і творчим процесом. Адже залежить не лише від поставленого дидактичного завдання, а й від професійної підготовленості самого викладача, його практичного досвіду та інших чинників, визначених особливостями дисципліни (Жалдак 212). При чому, якщо при застосуванні мультимедійного навчання форми проведення заняття можуть залишатися традиційними, безумовно, докорінно змінюються прийоми формування навичок говоріння, що насамперед залежить від застосовуваних мультимедійних засобів.

Під засобами мультимедіа найчастіше розуміються «інформаційні технології, що використовують різні програмні та технічні засоби для найбільш ефективного впливу на студента, який може бути читачем, слухачем, і глядачем» (Сисоєва). До засобів мультимедіа можна віднести практично будь-які засоби, які здатні привнести у навчання інформацію різних видів. Нині використовуються засоби для запису та відтворення звуку (CD-програвачі); оптична та проєкційна кіно- та фотоапаратура (фотоапарати, кінокамери, DVD-програвачі); поліграфічна, копіювальна техніка та комп'ютерні засоби, що забезпечують можливість електронного представлення, обробки та зберігання інформації (комп'ютери, планшети, принтери, сканери), телекомунікаційні системи, що забезпечують передачу інформації каналами зв'язку (модеми, мережі провідних каналів зв'язку – засоби односторонньої передачі даних); система голосування Pro-Class,

лінгафонні та мобільні класи; різні засоби мультимедіа – інтерактивна дошка та віртуальні об'єкти (інтернет-кіоски – персональний комп'ютер з мультимедійним дисплеєм, встановлений у громадському місці для забезпечення широкому загалу доступу до інформації; планшети; інтерактивні столи) (Ротаєнко).

Мультимедійні технології дозволяють студенту прослуховувати виступи англійською мовою, адаптувати їх відповідно до свого рівня сприйняття, а регулювання швидкості звучання дозволяє розбивати фрази на окремі слова, паралельно зіставляючи вимову і написання слів і так вирішуючи труднощі в розумінні англійської мови (Банарцева 10).

Крім того, формування навичок говоріння з використанням таких мультимедійних засобів, як комп'ютер чи планшет, відрізняється низкою переваг:

- 1) інтерес студентів до комп'ютера/планшета призводить до високої мотивації процесу навчання;
 - 2) студенти охоче ведуть діалог із комп'ютером, у них підвищується загальна, комп'ютерна та мовленнєва культура;
 - 3) індивідуалізація навчання;
 - 4) можливість забезпечення безпосереднього зворотного зв'язку;
 - 5) комп'ютер не виявляє негативних емоцій під час повторення помилок;
 - 6) об'єктивність оцінки;
 - 7) забезпечується ефективно виконання вправ та тренувань
- (Ротаєнко).

Дослідниця А.В. Банарцева зазначає, що «найважливішою особливістю мультимедійного навчання стає реалізація індивідуального та особистісно-орієнтованого підходів. Нині удосконалення системи електронного навчання іноземних мов є одним із найперспективніших та найрозвинутіших напрямків модернізації освіти, дозволяє учасникам навчального процесу

грамотно розподіляти відведений на заняття час, приділяти більше часу самостійній роботі» (Банарцева 11).

На думку В. Бикова, «сучасна комп'ютеризація навчального процесу в цілому і самостійної роботи студентів зокрема підвищує кількість зацікавлених і мотивованих студентів і дозволяє створити єдиний робочий простір для всіх учасників освітнього процесу» (Биков 9).

За допомогою мультимедійних засобів можна створити умови, максимально наближені до реально мовного спілкування іноземною мовою за відсутності природного мовного середовища, що підвищує якість оволодіння іноземною мовою. Перегляд тематичних новин, навчальних відеоматеріалів, Інтернет-статей, художніх фільмів, використання мультимедійних програм, електронних підручників, мультимедійних довідників, енциклопедій та словників дозволяє урізноманітнити заняття, а також зацікавити студентів у вивченні мови. Для самостійної роботи підходять електронні словники з поясненням активної лексики, яка знадобиться при формуванні навичок говоріння (Риженко).

Безумовно, існують недоліки навчання за допомогою комп'ютера: зловживання комп'ютерними ефектами, надмірно яскрава картинка. Найчастіше готові навчальні цифрові програми буває складно адаптувати до традиційного заняття, адже вони не завжди відповідають вимогам, методичним цілям та дидактичним принципам у навчанні.

Отже, ми можемо зробити висновок, що під навчанням з використанням мультимедійних технологій розуміється освітня діяльність у процесі якої використовується ряд комп'ютерних технологій, що дозволяють сукупно представляти різні види інформації (графіка, текст, відео, фотографія, анімація, звукові ефекти) та оперувати ними відповідно до цільових установок, зокрема, під час формування навичок говоріння.

Розглянемо, яке місце займають мультимедійні технології у системі вправ з формування англомовних навичок говоріння.

1.3. Характеристика системи вправ з формування англомовних навичок говоріння з використанням мультимедійних засобів.

З'ясовано, що говоріння – це продуктивний вид мовленнєвої діяльності, за допомогою якого (разом з аудіюванням) здійснюється усне вербальне спілкування, тобто вираз думок у усній формі. На думку О.Г. Стародубцевої основа говоріння – це «мовленнєві, лексичні та граматичні навички, які є найважливішими напрямками викладання» (Стародубцева). Отже, набуття комунікативної компетенції – основна мета навчання іноземної мови.

Для формування навичок говоріння розроблені спеціальні підготовчі та мовленнєві вправи. У діалозі виробляються навички та вміння невідготовленого мовлення, його спонтанність та швидкість. У монологі тренується підготовлене мовлення з його логічністю та послідовністю.

Підготовка студентів до використання іноземної мови на практиці є однією з основних проблем у навчанні іншомовного спілкування. Для розвитку навичок говоріння студентам необхідно мати певний запас знань не тільки з граматики та лексики, а й соціокультурних знань. На думку Н.Д. Машликіної, оволодіння іноземною мовою поза середовищем, де нею говорять, «вимагає моделювання уявних ситуацій, сприяє стимулюванню спілкування мовою, що вивчається» (Машликіна 212).

Як відзначають Т. Коваль і Т. Коробейнікової, «для формування і розвитку навичок говоріння необхідно використовувати спеціальні вправи, які направлені на формування здатності орієнтуватися в природних ситуаціях спілкування» (Коробейнікова).

Т. Савенко виділяє чотири етапи формування навичок говоріння на прикладі діалогічного мовлення:

- 1) на нульовму (підготовчому) етапі йдеться про навчання реплікуванню з поступовим збільшенням обсягу реплік учасників діалогу;

- 2) перший етап спрямовано на розвиток умінь об'єднувати репліки в різноманітні діалогічні єдності;
- 3) другий етап передбачає вміння складати мікродіалог;
- 4) на третьому – формується вміння створювати власні діалоги на основі запропонованої комунікативної ситуації (Савенко).

На нульовому етапі відбувається поступове збільшення обсягу реплік. Коли студенти засвоюють основні репліки, можна переходити до наступного етапу. На цьому етапі формування навичок говоріння можливе використання вправ «питання – відповідь», бесід, ситуацій, які потребують доповнення (Савенко).

На першому етапі відбувається оволодіння студентами набором мовленнєвих дій, який дасть їм можливість брати участь в комунікації обсягом одна діалогічна одиниця. Формуванню цих навичок сприяють вправи на підстановку, відповіді на питання, на запит певної інформації (за зразком), повідомлення інформації (Савенко).

На другому етапі навчання розвиваються вміння діалогічного мовлення середнього рівня. Студенти можуть брати участь у мікродіалозі (3-5 діалогічних одиниць). Можливе використання опор, оскільки розвиток вміння побудови розгорнутих діалогів відбувається поступово, а не відразу. На цьому етапі можливі опори на діалогічний текст, на діалог-зразок (Савенко). Також опори сприяють утриманню в пам'яті логічного ланцюжка фактів, що викладаються, і уточненню ситуації спілкування (Гальскова). Вибір опор залежить від віку, початкової підготовки та рівня володіння мовою як усієї групи, так і окремих студентів.

На третьому етапі необхідно брати участь в розгорнутих діалогах (діалоги, що відображають стереотипні ситуації спілкування). На цьому етапі слід збільшувати ступінь самостійності студентів за рахунок зменшення кількості опор і розширення змістовної структури реплік (Савенко).

Ефективність формування навичок говоріння залежить від того, наскільки чітко студенти уявляють собі умови спілкування, відповідно до них визначають та коригують свою мовленнєву поведінку.

Система завдань формування навичок говоріння містить наступні вправи:

- вправи виконання дій за аналогією;
- вправи на диференціацію (вибір);
- вправи на підстановку;
- вправи на трансформацію;
- репродуктивні вправи;
- вправи на відповідність (Гальскова).

Дослідник Гальскова підкреслює ефективну роль симуляцій у розвиток комунікативної компетенції студентів за умови створення необхідної атмосфери, що максимально наближена до реальної. Тоді, на думку автора, студенти почуваються впевненіше, а процес навчання стає інтерактивним та цікавим (Гальскова).

3. Салієва визначає низку рекомендацій для формування навичок говоріння англійською мовою:

- насамперед, викладач іноземної мови повинен мати не лише лінгвістичні, а й екстралінгвістичні знання. Викладаючи іноземну мову (фонетику, граматику, лексику та ін.), необхідно паралельно навчати студентів говорити на різні теми та навчати їх культурі та манерам мови, що вивчається, тобто, англійській;
- чітко сформулювати план заняття відповідно до програми та підібрати мовний та мовленнєвий матеріали з урахуванням комунікативної функціональності;
- викладач повинен навчати студентів, даючи необхідні знання, розвивати вміння та навички, здійснювати різні види діяльності, користуватися новими інформаційними технологіями, навчити їх

працювати в команді, знаходити спільні рішення, уникати та долати конфлікти та досягати поставленої мети у вивченні англійської мови;

- проводити заняття в інтегрованій формі, використовуючи всі мовленнєві навички за комунікативно спрямованою методикою;
- максимально проводити урок англійською, даючи можливість кожному студенту брати участь у процесі говоріння (Салієва 105).

На думку науковця Кондашової, потужним інструментом для формування та розвитку навичок говоріння є включення різноманітних інформаційних технологій до педагогічного процесу. Один із найбільш розповсюджених засобів є відеоматеріали. Використання відеоуроків сприяє реалізації основних принципів навчання: автентичності, комунікативної спрямованості, наочності, ситуативності, діалогу культур та культурної варіативності (Кондрашова 170).

Відеоуроки за допомогою аудіовізуальної наочності посилюють ступінь впливу на студентів, що необхідно використовувати для розвитку навичок говоріння та закріплення мовленнєвих знань. Відеоуроки, як один із найпоширеніших методів навчання, дозволяють наочно демонструвати матеріал. Мета – формування та закріплення мовленнєвих та комунікативних навичок, міжкультурної компетенції (Кондрашова 172).

Застосування відео в процесі навчання має водночас відповідати вимогам стандартів про доступність освітніх матеріалів. У зв'язку з цим, оптимальним може стати використання можливостей інструментів Web 2.0 (інформаційні технології, за допомогою яких користувачам вдається продукувати та поширювати власний контент у мережі Інтернет). Методичний потенціал освітніх відео ресурсів ще до кінця не проаналізовано і знаходиться на стадії опрацювання, оцінки переваг та недоліків інтерактивного відео для вирішення конкретних освітніх завдань.

Організація процесу навчання іноземних мов на основі сучасних інформаційно-комунікативних технологій Web 2.0 вимагає як технічного, так

і особливо методичного осмислення матеріалу для використання їх у навчальному процесі. Необхідністю нині залишається і складання рекомендацій щодо оформлення та подання створених освітніх мультимедійних продуктів.

Особливе місце серед технологій Web 2.0 займає платформа TED-Ed (ed.ted.com/). Виявлення дидактичного потенціалу сервісу TED-Ed, розробка відеоуроків та їх використання як для аудиторної, так і для позааудиторної роботи націлені на підвищення ефективності навчання та мотивації студентів.

Дослідниця Л.К. Мішаєва зазначає, що унікальність сайту TED-Ed полягає в тому, що він пропонує викладачеві створити власні уроки на основі відео лекцій TED-Talks (TED-Talks – короткі публічні виступи у сферах культури, мистецтва, науки та технологій) або відеороликів та анімації з Youtube. Це медіапортал для вивчення живої англійської мови, розширення світогляду та комунікації. Використання вправ із відео цього порталу щодо англійської мови сприяє реалізації принципу інтегрованості знань, коли відбувається одночасний розвиток як власне комунікативних, так і професійно-комунікативних, інформаційних, академічних та соціальних умінь (Міщенко).

Освітня платформа TED-Ed надає можливість скористатися готовими відеоуроками. Як правило, ролики, на основі яких складаються уроки, короткометражні і дають відповіді на різні питання теми, вони легко засвоюються, тому що мова досить проста і зрозуміла. Матеріал дуже інфографічний, інформаційно насичений та цікавий широкій аудиторії. На сайті є усі необхідні для роботи інструкції. Єдине завдання, яке стоїть перед викладачем, – створити якісний мультимедійний продукт. Для початку бажано ознайомитись із вже розміщеними на сайті готовими заняттями, адже у цьому випадку не потрібно створювати окрему систему вправ. Тематика занять надзвичайно різноманітна (Міщенко).

Багаторазовий перегляд будь-якого комунікативного зразка, фрази тощо сприяє створенню передумов для сприйняття монологічного та діалогічного мовлення, що згодом може призвести до почуття психологічного комфорту, коли студент опиниться в аналогічній комунікативній ситуації (Міщенко).

Відеохостинг YouTube (www.youtube.com) також є корисним ресурсом під час формування навичок говоріння, адже відео матеріали автентичні, орієнтовані на повсякденне життя, чим і пояснюється їхня привабливість і популярність у всьому світі.

У якості вправ до відео матеріалів студентам можна пропонувати написати «скрипт» прослуханого на занятті епізоду, виписати активну лексику, підготувати докладне повідомлення на тему переглянутих відеоматеріалів. Крім цього, можливий перегляд епізоду і його самостійне озвучування при повторному перегляді з використанням тематичної лексики. Також студенти можуть переглянути частину відео та припустити подальший хід розвитку подій. Можна запропонувати кілька відео епізодів та попросити побудувати логічну послідовність цих епізодів. На фінальному етапі можна організувати дискусію або круглий стіл на тему переглянутого епізоду з обов'язковим використанням представлених у відео аргументів/позицій (Суворова 145).

Говоріння передбачає обмін інформацією між реципієнтами (діалог) або присутність слухача (монолог), тому для тренування цього виду мовленнєвої діяльності підійдуть такі технології, які можуть забезпечувати спілкування з носіями мови (Драгунова 60). Сюди ми можемо віднести блоги, чати та соціальні мережі.

Блоги, чати та вебіари найчастіше використовуються з метою обміну інформацією, коментування, висловлювання своїх думок, а також як засіб спілкування з однолітками з інших країн. У блогах та чатах студенти можуть

висловити власну думку іноземною мовою публічно, опанувати вжити іншомовну лексику у реальній комунікативній ситуації (Драгунова 60).

Блоги дозволяють студентам ширше використовувати словниковий запас, ніж на заняттях англійської мови, що сприяє активному тренуванню лексичних одиниць у контексті. Студенти вчаться робити висновки самостійно, а не використовувати універсальні відповіді та задані лексичні одиниці, адже обговорення ведеться з різних поглядів на ситуацію. У студентів підвищується мотивація, адже вони відповідальніше підходять до вибору мовних засобів, і змісту повідомлення, якщо знають, що ці повідомлення стають доступні всім користувачами мережі Інтернет. Більш серйозний підхід до змісту повідомлення дозволяє глибше вивчити запропоновану тему та розширювати свій словниковий запас. За допомогою блогів здійснюється безперервний процес освіти та самоосвіти (Драгунова 61).

Отже, використання вище зазначених мультимедійних засобів може значно полегшити процес засвоєності нового матеріалу, збільшити відсоток його запам'ятовування та надати кращі результати під час контролю рівня знань. Звичайно ж не треба полишати без уваги той факт, що універсальних засобів навчання не існує, а мультимедіа є тільки добрим доповненням до основного навчального матеріалу. Наразі, поступова реалізація навчальних технологій в процес вивчення англійської мови є прешочерговим завданням.

Можемо підсумувати, що під час формування навичок говоріння необхідно чітко визначати цілі та завдання спілкування, знати основні принципи навчання діалогічного та монологічного мовлення, враховувати можливі труднощі, які можуть виникнути в процесі навчання та вміти їх долати. Важливо створювати доброзичливу атмосферу взаємодопомоги, вчити створювати та користуватися опорами, ефективно використовувати відведений для підготовки час. Так, застосування мультимедійних технологій під час формування англомовних навичок говоріння може сприяти різкому

зростанню інтересу студента до дисципліни, поліпшує якість засвоєння матеріалу (завдяки різним каналам надання та сприйняття інформації), дозволяє індивідуалізувати процес навчання й дають можливість уникнути суб'єктивності оцінки.

РОЗДІЛ II. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ

2.1. Система вправ з використанням застосунків та освітніх платформ для формування навичок говоріння студентів 2 курсу

Аналіз історії та зміни підходів у навчанні іноземної мови студентів вищих навчальних закладів виразно показує важливість акцентування на навчанні говоріння як одного з основних видів мовленнєвої діяльності, а отже і використання у своїй роботі переважно комунікативного методу навчання.

Говоріння завжди розглядалося як найзатребуваніший вид мовленнєвої діяльності. Навички говоріння, як і будь-які інші навички, не формуються власними силами; для їх становлення необхідно використовувати спеціальні вправи та завдання, які покликані зрештою сформувати та розвинути здатність орієнтуватися у життєвих ситуаціях та спонукати до спонтанного висловлювання. (Мусаелян, 47)

Для цього ми розглянемо комплекс вправ та завдань з використанням сучасних технологій, які використовуються під час уроків англійської мови, як доповнення до основного підручника і містить лексичний, граматичний матеріал, який студенти вивчають протягом року. Тематичний матеріал відповідає навчально-тематичному плану.

Дослідження вікових та психологічних особливостей студентів дозволяє зробити висновок про те, що необхідно використовувати в роботі такі підходи як функціонально-поняттєвий та професійно-орієнтований.

Для складання завдань та вправ послужать найбільш актуальні та ефективні прийоми навчання як монологічного, так і діалогічного типу висловлювання, а саме:

1) Дискусії. За допомогою застосунку <https://www.tandem.net> можна

об'єднуватись зі співбесідником з будь-якої точки світу для спільного вивчення іноземної мови. Зручність використання полягає у тому, що за допомогою нього можна практикувати мовлення в будь-який час, в будь-якому місці, на довільну тему та з носієм мови безпосередньо. З квітня 2020 року у доступі є 160 різних мов, серед них і жестова. Застосунок можна завантажити і для IOS, і для Android.

Тут можна спілкуватись зі співрозмовником за допомогою текстових, відео та аудіо повідомлень безкоштовно (лімітована версія). Однак, у разі оформлення платної версії, є додаткові приємні знижки на пакети послуг. Інтерфейс досить простий і зрозумілий для використання.

Із недоліків користування застосунком можна виокремити наступний:

- Якщо користувач не впевнений в своїх комунікативних здібностях або його рівень володіння іноземною мовою ще не високий, то можуть скластися ситуації непорозуміння (вживання слів з подвійним значенням; ідіом; фразеологізмів, не властивим типу мовлення співрозмовника; культурні; расові; етнічні особливості, які не відомі співрозмовнику).

2) Мозковий штурм. Відмінним прикладом для реалізації цього виду діяльності є застосунок <https://spinthewheel.app>. За допомогою нього можна провести мозковий штурм, як в онлайні, так і в аудиторії. Можна скористатися готовими шаблонами або створити власне колесо з певним переліком питань.

Таким чином, після опанування нового матеріалу, перегляду відео або роботи з текстом, доречним буде створення завдань для перевірки розуміння отриманої інформації: питання/відповіді, термін/пояснення, правда/неправда

у твордженнях. Цей вид діяльності допомагає студентам повторити засвоєний раніше лексичний матеріал, практикувати отримані мовні навички та створювати комунікативні ситуації, формулювати відповідь спонтанно.

Це безкоштовний застосунок; є багато варіантів розташування даних в самому колесі; є можливість обирати мову інтерфейсу; обирати тип зображення; можна поділитися створеною роботою через соціальні мережі, застосунки, що завантажені на смартфоні або поштою; завантажити застосунок можна в App Store, Google Play.

Серед недоліків варто зазначити наступні:

- Дуже багато реклами;
- Звук під час обертання колеса є, але немає можливості записати або додати власне аудіо.

3) Розповідь історій можна виконати завдяки інтерактивній презентації <https://www.canva.com>. Ціль цього виду діяльності – дати коротке узагальнення розповіді чи історії, яку студенти чули раніше, придумати свою власну та озвучити її у класі.

Розповідь історій стимулює до критичного мислення, а також допомагає висловлювати свої ідеї у певному форматі: початок історії, розвиток подій, кінець. Студенти також можуть розповідати жарти та загадки. За допомогою багатофункціонального сервісу Canva можна створювати відео, публікації, озвучені презентації, презентації за готовими цільовими шаблонами. Через велику кількість запропонованих тематичних зразків платформа також надає широкий вибір опцій для редагування. Ще однією перевагою є можливість залучення до 10 користувачів для створення одного проекту. Зберегти готову роботу можна у PNG, JPEG, PDF форматах.

У психолінгвістиці встановлено, що здобувачі знань можуть об'єктивно фіксувати наявний логічний зв'язок у процесі мислення, особливо часовий

зв'язок між реальними явищами, і висловлювати його мовою у вигляді особливого функціонально-сислового типу мовлення – опису.

Однчасні зв'язки, реалізовані в процесі описування, які можна безпосередньо спостерігати, вимагають також логічного обґрунтування, як і різночасові зв'язки, які виражають порядок дій в історії. Логічною основою опису є розумовий процес формування суджень, яким є поняття логіки. У мові йому відповідає речення як мовна одиниця. Судження в процесах мислення об'єднуються в синхронні логеми – форми мислення, які використовуються для сприйняття, відображення та вираження різних характеристик у статичних або динамічних ситуаціях.

Перш за все, описування несе за собою інформативне значення і являється сталою мовленнєвою структурою понадфразової єдності (більше одного речення). Його функція – опис предметів, явищ, подій, дій тощо. Однак, тільки перелік ознак певного предмета не можна назвати описом.

Як різновид усного й писемного мовлення, опис – це поєднання предметного значення об'єкта з думкою та способом його мовного вираження (вираженого у вигляді переліку одночасних характеристик одного предмета, тобто способу його мовлення – описовий спосіб). Реалізація мовного змісту інструкційних описів для розробки монологів серед студентів передбачає такі підходи:

- Ознайомчий підхід до граматичних форм – сприйняття та розуміння значення словосполучень і речень.
- Спосіб активізації описових синтаксичних структур у мовленні та збагачення розмовної мови мовця різноманітними словосполученнями та реченнями.
- Методи активізації структури висловлювань (описів). (Kennedy)

4) Завершення історій. Це розважальний вид діяльності, до виконання якого студенти сідають у коло. Викладач розповідає історію за допомогою хмари слів, яку можна створити на [Create word clouds – WordItOut](#) та

зупиняється після кількох речень. Потім кожен учень повинен додавати по 4-10 речень для її продовження. При цьому дозволяється вигадувати нових персонажів, події, описи та т.д.

Переваги використання такого типу розповіді в тому, що: студенти не будуть відхилятися від запропонованої теми, на сторінці цього онлайн-сервісу можна зобразити ключові слова або короткі фрази, які були важкими для запам'ятовування під час вивчення теми, таким чином задіюються усі органи сприйняття для більш якісного опанування лексики. Щоб підвищити рівень складності завдання, дозволяється натиснути випадкову генерацію, щоб висвітився інший варіант відображення тексту. Цей прийом буде стимулювати уважніше слухати своїх колег, спонтанно висловлюватись, логічно мислити та структурувати частини розповідей, а не просто слідкувати очима за поданим текстом.

Щодо недоліків, то ми виявили:

- немає модерації слів, тобто виключати лихослів'я, на випадок якщо хтось зі студентів вирішив пожартувати;
- немає можливості додавати фото/анімації/гіфки/скріни, щоб зробити хмару анімаційного характеру, тому що зазвичай студенти після того, як записали слова, їх же і використовують для побудови власних прикладів;
- фрази, вирази, фразові дієслова не можна додавати.

5) Доповіді можна підготувати завдяки інтернет-ресурсу [TED Talks](https://www.ted.com). Суть цього виду діяльності у тому, що на сайті можна знайти відео-виступи промовців з різних сфер діяльності та тематики.

Обрати певну тему, передивитись відео, перечитати текст доповіді за допомогою субтитрування (можна обрати мову під особисті потреби) та

проаналізувати її. Потім студенти мають розповісти у класі яку інформацію вони знайшли найцікавішою.

За допомогою функції обирати мову тексту, можна налаштувати процес навчання для різних рівнів. Так, для початкового можна обрати субтитрування рідною мовою, тобто тренувати навички сприйняття на слух. А текст самої промови можна зберегти вже англійською мовою, щоб після перегляду відео додатково ознайомитись з оригіналом та проаналізувати для себе якість розуміння прослуханого. Для середнього рівня актуальніше обрати субтитрування англійською мовою, а текст промови – рідною. Таким чином, вдається поєднати прослуховування та прочитання (або просто у якості зорової опори) іноземною мовою, а якщо рівень розуміння ще не досить добрий, то можна скористатися переглядом тексту на рідній мові. Останній варіант підходить більше для продвинутого рівня володіння англійською, тому що перегляд відео можна організувати взагалі без субтитрування, а якщо ще залишились якісь питання, то варто переглянути текст промови мовою оригіналу.

Студенти, які користуються TED під час підготовки до занять, отримують та розвивають такі навички як:

- Створення ефективної презентації своїх ідей за прикладом видатних професіональних мовців;
- аудіювання;
- логічне, структуроване мислення;
- здатність до критичного аналізу;
- інформаційна грамотність;
- аналіз світового процесу розвитку таких сфер діяльності, як: технології, економіка, освіта, бізнес, культура, мистецтво, дизайн.

Якщо говорити про недоліки платформи, то можна зазначити тільки те, що немає можливості додавати власні відео з виступами через політику сайту.

б) Розповідь за картинками за допомогою застосунку [Album Tags \(apple.com\)](http://AlbumTags.apple.com) У цьому виді діяльності студенти повинні розповісти історію, спираючись на послідовну низку картинок. Кількість, формат фото та тематику альбомів можна змінити самостійно. Для ускладнення завдання можна надати студентам певні лексичні одиниці та граматичні структури також у картинках, які їм необхідно використовувати під час розповіді.

Наведемо приклади та короткий опис відібраних відеоканалів, які допоможуть при формуванні навичок говоріння.

На каналі PuzzleEnglish (www.youtube.com/c/PuzzleEnglishGrammar) розміщено додаткові навчальні матеріали для однойменного навчального курсу, проте їх можна використовувати і як самостійний матеріал при розробці вправ для формування навичок говоріння. У роликах викладачі демонструють правильну вимову, а також пояснюють значення багатьох ідіом, які будуть корисні під час спілкування, наводять небанальні приклади, використовуючи сучасні пісні, телепрограми та серіали.

BBC Learning English (www.youtube.com/c/bbclearningenglish). Заняття та вправи від всесвітньо відомого каналу BBC призначені для просунутого рівня та пропонують найрізноманітніший контент: граматику, новини, навчання правильної вимови, музичні кліпи, інтерв'ю. Нові ролики з'являються щоденно. Зважаючи на наповненість каналу, він буде корисний при формуванні навичок говоріння.

Англійська по-простому! (www.youtube.com/c/RalfVirst). На цьому каналі викладено відеоуроки для початківців. Автор каналу, Ростислав, пропонує заняття з вивчення розмовної англійської мови. Особливістю каналу є жива мова британців, приклади з популярного серіалу «Друзі» та прості пояснення складних виразів та ідіом, які знадобляться під час говоріння.

VOA Learning English (www.youtube.com/c/voalearningenglish). На YouTube-каналі викладено спеціально адаптовані новини, серію сюжетних роликів Let's Learn English, а також розбір різних граматичних правил. Канал оновлюється щоденно.

British Council / Learn English (www.youtube.com/user/BritishCouncilLE). Ролики на каналі викладаються як додатковий матеріал до основного курсу British Council, але цілком можуть бути використані і для самостійного вивчення. Більшість роликів мають тривалість не більше однієї хвилини та присвячені якомусь одному конкретному питанню. Перегляд відео дуже корисний при формування навичок говоріння, особливо під час самостійної роботи, адже замінює викладача. Крім цього, відбувається відпрацювання слухових та мовленнєвих навичок.

Ще однією інформаційною технологією є онлайн-курси та різноманітні тренажери. Деякі з них доступні лише в режимі онлайн, а деякі можна завантажити та встановити на комп'ютер або смартфон. Розглянемо деякі з цих програм.

Quizlet.com (<https://quizlet.com/en-gb>) – проект, запущений у 2005 році, дуже популярний в багатьох країнах світу і поступово починає завойовувати популярність в Україні, щоправда, поки що переважно у тих, хто навчається.

Quizlet – сервіс зберігання карток, якими можна вивчати іноземні мови та будь-яку іншу інформацію, яку можна подати у вигляді карток. Головні переваги сайту:

- викладач сам програмує набір термінів, необхідних для заучування;
- сайт пропонує шість режимів для заучування слів, відпрацювання правопису та навичок говоріння;
- програма контролює правильність виконання завдання та при необхідності виправляє неправильні відповіді;
- у режимі «Тест» студент може контролювати, наскільки добре він засвоїв запропоновані слова;

- викладач бачить, хто і коли працював з тим чи іншим модулем, навіть якщо той, хто навчається, не зареєструвався на курсі;

- для сайту є мобільний додаток, яким можна користуватися без підключення до Інтернету: достатньо один раз пройти модуль із увімкненою мережею, щоб далі можна було працювати з ним без підключення до мережі.

За допомогою цього ресурсу можна вивчати не лише окремі слова. Можливо самостійно змоделювати завдання на правила побудови різних видів англійських речень, переклад речень, відповіді на поставлені питання, тобто формувати навички говоріння.

Padlet.com (<https://padlet.com/dashboard>) – це цифрова дошка, яку студенти можуть використовувати для виконання різних видів вправ на закріплення навичок говоріння. На цифровій дошці Padlet викладач може вивішувати матеріали на тему, які будуть доступні для завантаження в будь-який час. Він може також залучити студентів для спільного збирання матеріалів. У ході самостійної підготовки викладач може запропонувати висловити та обґрунтувати свій погляд на ситуацію у рамках дискусії, зробити на цифровій дошці доповідь, презентацію, інтерактивний плакат, написати твір на задану тему. Розроблену дошку можна вбудувати в сайт або блог групи. Тобто, прочитати та проаналізувати виконану роботу, висловити свою думку про неї зможе не лише викладач, а й інші учасники навчального процесу.

LinguaLeo (<https://lingualeo.com/en>) – це великий сервіс для вивчення англійської, що включає різні аудіо-, відео-, текстові матеріали, вправи з граматики та лексики, а також курси на різні теми.

Ще одним досить популярним та надзвичайно зручним способом передачі інформації є телеграм-канали, наприклад Music and English with Mrs. Ann. Він досить простий і зручний у використанні та корисний на початковому етапі розвитку англомовних навичок, тому що і

відео-, і аудіо-матеріали, і текстові повідомлення надходять в односторонньому порядку. Можна відкрити список усіх аудіо та одразу побачити їх назви, розмір, зупинити прослуховування для власних записів. Також є здатність зберігати на Google диск, у файли, що зберігаються на телефоні та пересилати завдання за допомогою пошти й усіх застосунків, які завантажені на даному смартфоні. За допомогою цього сервісу можна розвивати рецептивні навички за рахунок прослуховування аудіо-записів та прочитання текстів, удосконалювати навички перекладу, проводити самоконтроль після кожного блоку завдань.

Варто вказати і недоліки у цьому сервісі:

- Telegram-канал – це російський застосунок, тому і інтерфейс автоматично виставляється російською мовою, поки не зміниш мову користування;
- Немає можливості писати свої коментарі та запитання в загальний чат, можна тільки виконувати завдання тестового формату в ньому;
- Немає текста (скрипту до аудіо), тобто тут зосереджені вправи рецептивного характеру.

за

Наступним не менш цікавим та корисним сервісом є <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>. Вказаний сайт є одним з найвідоміших та значним кількістю ресурсів аудіоматеріалів. Ми можемо знайти велику кількість відео, аудіо, підкастів для вивчення англійської, які створені на основі навчальних матеріалів. Чудовою практикою говоріння є прослуховування та одночасне або послідовне озвучення тексту після мовця. Як додаток до матеріалів є можливість завантажувати повний варіант озвучуваного тексту, щоб спершу ознайомитись з ним до прослуховування або просто увімкнути субтитрування. Також гарним доповненням слугують наявні додаткові

визначення слів та виразів, які можуть викликати труднощі, та звісно корисні посилання на них. Після проглянутих/прослуханих матеріалів можна виконати практичні завдання, пов'язані з новою лексикою, граматичними конструкціями та вправи для аудіювання. Після кожної пройдені теми програма пропонує виконати контроль знань у формі тестування.

Значним плюсом у використанні даного інформаційного джерела є можливість завантажувати додаток на мобільний пристрій та працювати з ним за допомогою ПК. У мобільному застосунку є огляд новин, доступні уроки ділової англійської та вікторини. Після виконання завдань можна надіслати свої результати у соціальні мережі. Аудіопрограми можна завантажувати і слухати офлайн; на сторінках з аудіо та відео матеріалами одразу вказується рівень, для якого вони розраховані; безкоштовний для всіх користувачів (як завантаження, так і користування); немає реклами.

в

Для щоденної практики мовлення та коректної вимови можна використовувати застосунок [Speak - Practice Your English on the App Store \(apple.com\)](https://apps.apple.com/ua/app/speak-practice-your-english-on-the-app-store/id1443881110). Плюси його користування тому, що після завантаження на свій мобільний пристрій ви маєте безперешкодний доступ до

тем, які вас зацікавили, однак треба виконувати завдання поступово, щоб ступінь вашого мовлення збільшувався та покращувався відповідно до рівня складності.

За допомогою цього мобільного сервісу можна розмовляти у будь-якому місці, у будь-який зручний для вас час та зовсім не хвилюватись як пройде бесіда, тому що спілкування відбувається з віртуальними персонажами з різних професійних сфер діяльності. Тут ви зможете дізнатися багато сленгових особливостей, вивчити певні ідіоми та отримати одразу відгук за вашими вжитими у діалозі виразами. Також є функція прослуховування вашої фрази; яскравим кольором виділяється те слово, яке вжите не достатньо коректно. Ще одним важливим доповненням є автоматичне

оцінювання якості пройденого матеріалу за допомогою трьох зірочок. Даний застосунок можна завантажити через App Store та Google Play. Безкоштовна можливість користування обмежена за часом, але не за функціями.

Якщо вказувати недоліки користування таким мобільним додатком, то варто зазначити такі:

- немає можливості обирати віртуального співбесідника за темами, які цікаві, тому що доступ є закритим поки не «поспілкуєшся» з першим мовцем (перший рівень), і так далі по порядку;
- можна в будь-який час повернутися до розмови, яка вже відбулася, але за тим же сценарієм (в ньому коротко обговорюються чотири теми);
- не можна вписати власний текст в поле, який хочеться озвучити, тому що ціль такого виду мовлення – спонтанність висловлювань без продуманих граматичних конструкцій.

Для монологічного, спонтанного чи діалогічного типів мовлення характерним є одна спільна риса – постійна практика з поступовим збільшенням рівня складності. Отже, зручність та швидкість доступу до того чи іншого застосунка збільшує шанси ознайомлення студента з певним матеріалом визначеної викладачем теми. Завдяки безперешкодному безкоштовному доступу до інтернет-ресурсів студенти зможуть не тільки краще підготуватись до заняття, але й потренувати вже отримані навички.

2.2. Використання інтерактивних вправ на заняттях англійської мови з метою формування англомовних навичок говоріння

Як стверджує дослідниця Нікітіна, «використання рольових ігор дає можливість учасникам спілкуватися один з одним, граючи певну роль. Студенти повинні знайти інформацію, необхідну для ролі та гри, тим самим

вони виявляють самостійність у пошуку та підборі необхідної та цікавої інформації англійською мовою». (Нікітіна)

Більшість сучасних учених трактують ігри як особливий вид діяльності, присвячений відповідним етапам суспільного розвитку. З початку ХХ століття у дослідників не було єдиної думки щодо вирішення головного питання в історії людства: робота чи гра. Деякі люди думають, що ігри виникли ще до пологів. Німецький психолог і філософ В. Вундт першим висунув протилежне твердження, що «гра є продуктом праці», який пізніше висунув російський філософ Г. В. Плеханов, він свого часу досліджував витоки мистецтва в людському суспільстві. Він зробив висновок, що ігри мають давню історію та виникли в первісних суспільствах разом з різними видами мистецтва. Так, пізніше Н. Д. Бабич підкреслював генетичну спільність мистецтва і гри. За його словами, соціальній історії та праці передуює гра. (Бабич, 62)

Знання та володіння студентами мовними засобами, застосування їх у комунікації залежить від того, наскільки ефективно цей матеріал був представлений, закріплений та відпрацьований. (Бальцевич)

Методом, який дозволяє:

- а) мотивувати студентів до вивчення предмету;
- б) сприяти розвитку мовної та мовленнєвої компетенції;
- в) сприяти більш швидкому та ефективному засвоєнню матеріалу, є гра.

(Бальцевич)

У сучасній науці ігри розглядаються як метод, який може з ефективною користю використовуватися при навчанні іноземної мови як дітей, так і дорослих.

Доречно буде навести класифікації ігор, які дозволять зорієнтуватися та можуть сприяти розвитку певних мовленнєвих навичок.

А. В. Конишева ділить ігри відповідно до їх мети на мовні та мовленнєві (комунікативні). Є. В. Душина говорить про лінгвістичні ігри і ділить їх на

некомунікативні, перед-комунікативні та комунікативні, залежно від сформованих компетенцій (Конишева, Душина).

Тож після проаналізованих даних, можемо умовно розділити ігри на такі види:

1) ігри, в процесі яких йде засвоєння матеріалу (нових лексичних одиниць, граматичних конструкцій), відпрацювання окремих мовних навичок (фонетичних, граматичних);

2) ігри, спрямовані на моделювання вивченого матеріалу та відпрацьованих навичок у нестандартні ситуації, у комунікацію в рамках гри.

При цьому важливо враховувати принцип дидактичної послідовності: спочатку виконуються завдання на вивчення, на відтворення (у тому числі і за зразком), а потім на творче застосування вивченого матеріалу.

Щодо першого типу гри можемо навести наступні приклади.

<https://wordwall.net/> – онлайн-сервіс з готовими зразками для створення

інтерактивних дидактичних матеріалів. Щоб спроектувати нову вправу, треба просто зареєструватись, обрати шаблон і додати вміст. У будь-який час можна внести зміни та покращити вже створені завдання; відредагувати стиль, зміст; налаштувати тему

гри та параметри; встановити таймер для виконання. Викладач може зробити розроблене завдання загальнодоступним або ж залишити приватним; розмістити на інших сайтах свої роботи. Можливості його ресурсу дозволяють виконувати вправи за допомогою будь-якого веб-пристрою та у роздрукованому PDF-форматі.

та

За допомогою даного сервісу ми створили вправу, яка доступна за посиланням ["Being fit" - Open the box \(wordwall.net\)](#) та QR-кодом. (див. Додаток 2) Завдання налічує 11 карток з питаннями передбачає спонукання до спонтанного мовлення.

Метою цього типу вправ є активізація мовленнєвих одиниць, ознайомлення з

темою уроку студентів та введення до англомовного середовища, шляхом короткого опитування по черзі. Кожен учасник обирає номер картки та відкриває її, щоб ознайомитись із завданням. Далі відповідає на нього та дає можливість іншим висловитись.

Найголовнішим завданням, з яким зіштовхується викладач, є залучення до обговорення усіх студентів групи. Завдяки такому типу вправи вдається проводити опитування у рандомному порядку як викладачем, так і студентами по черзі. Також важливою умовою є наявність власних точок зору та вміння аргументувати їх. Педагог має виділити на зазначене завдання певну кількість часу, проконтролювати вірно його виконання та вчасно повертати студента до теми обговорення, якщо надто відхилився. Не менш важливою умовою для успішної реалізації завдання можемо назвати відсутність критики та перебивання. Як зазначалося вище, метою завдання є спонукання до мовлення, а отже треба спочатку дати можливість висловитись, а далі вже вносити зауваження. Якщо викладач буде перебивати студента або ж вони один одного, то процес спілкування стане під загрозою переходу в сварку.

Ще одним прикладом схожого сервісу є [PurposeGames.com - Perfect for Learning](https://www.purposegames.com/). Працювати у ньому можна за тим самим принципом. Для більш детального знайомства з форматами гри, залишаємо QR-код.

Для ігор, які направлені на розвиток комунікативних навичок, ми пропонуємо назву «словесні ігри» – всі вони пов'язані зі словом, його правописом, значенням, сполучністю з іншими словами (в термінології Строніна сюди можуть бути віднесені і лексичні та орфографічні ігри). Словесні ігри дозволяють студентам:

- розширювати словниковий запас, знайомлячись з новими лексичними одиницями;

- краще засвоювати вже знайомі лексичні одиниці;
- відпрацьовувати правопис слів;
- активізувати мовленнєву діяльність;
- знайомитись зі сполучністю лексичних одиниць, сталими виразами, фразеологізмами.

Для характеристики наступного виду діяльності ми пропишемо інструкцію поетапно.

[The Whisper Challenge Game - Apps on Google Play](#)

Крок 1. Кожен учасник гри має доступ до інтернету або за допомогою сайту заходить чи мобільного застосунку.

Крок 2. Гравець ознайомлюється з правилами.

Крок 3. Запрошує друзів та усіх охочих приєднатись за допомогою дзвінка через Zoom,

Discord та інших сервісів підтримки онлайн-зв'язку.

Крок 4. Кожен учасник має написати якесь цікаве речення або вислів, що стосується певної тематики.

Крок 5. Описати за допомогою мовленнєвого апарату те, що написано.

Виграє та команда, яка набрала більше балів за кількість відгаданих слів та словосполучень. Витрачений час на розпізнавання одного слова також враховується. Жестами і мімікою користуватися заборонено.

Для ускладнення завдання можна не прописувати словами, а попросити зобразити малюнками певні фрази або протягом усієї гри користуватися тільки графічними чи анімаційними зображеннями.

Варіант проведення гри в аудиторії без допоміжних мультимедійних засобів:

Крок 1. Розділіть групу на команди і підготуйте картки зі словами, які викликають труднощі у студентів.

Крок 2. Сидячи або стоячи в ряд, команди починають гру: ви покажете гравцям з двох команд, які знаходяться в кінці рядів, слово, яке вони повинні вимовити пошепки іншому учаснику своєї команди і т.д. Перший студент кожної команди має повторити вголос фінальну версію почутого слова.

Крок 3. Учасники змінюються місцями – студент, який знаходився з початку ряду, пересувається у кінець і за такою самою схемою перевіряються решта слів. Виграє команда, яка правильно вимовить найбільшу кількість слів.

Для ускладнення завдання, крім правильної вимови, студенти повинні написати слова на дошці, що сприятиме їхньому кращому запам'ятовуванню.

Ігри типу Wordsearch, кросворди, Unscramble часто використовуються під час відпрацювання опанованої лексики з конкретної теми. У шкільних та зарубіжних підручниках/робочих зошитах таке завдання не рідкість, проте підручники для вищої школи, особливо професійної спрямованості, не часто пропонують студентам таку гру.

Так, наприклад, за допомогою платформи [Games | Baamboozle](#) ви

можете влаштувати на занятті гру на задану тему. Додавайте список потрібних слів за обранною темою, а також їх визначення, синонімічний або антонімічний ряд, зображення і разом зі студентами використовуйте на заняттях.

Ви можете створити кілька власних наборів запитань:

- набори запитань допоможуть студентам підготуватися до заліків та іспитів;
- студенти можуть розважитися під час навчання, використовуючи ігрові формати, які пропонує платформа;

- ідеально підходить для онлайн-занять та комбінованих курсів, щоб зробити матеріал легшим для запам'ятовування;
- для очних уроків жива версія дозволяє студентам працювати у команді та змагатися;

Наступним прикладом ігор для відпрацювання навичок на основі вивченого матеріалу можемо назвати гру [Alias - Apps on Google Play](#). Її зміст полягає у тому, що студенти намагаються надати повне пояснення того слова, що зображене на картці, в обмежений період часу. Мозковий штурм можна використовувати як для окремих студентів, так і для груп. Цей вид характеризується тим, що ідеї висловлювачів не критикуються і вони завжди можуть обмінюватись своїми точками зору. Плюси використання: можна самостійно налаштовувати темп гри, обрати кількість відгадуваних слів, час для виконання завдання, змінити рівень складності та обрати мову. Окрім закріплення вивченого матеріалу, студенти розвивають комунікативні навички.

Асоціації та способи пояснити слово, які приходять на думку сучасним студентам, часом вражають неординарністю та творчим підходом, показуючи, що студенти роблять спробу актуалізувати та передати іноземною мовою знання з інших галузей науки. Потрібно заохочувати студентів висловлювати ідеї англійською мовою, таким чином вони залучаються до комунікації, відпрацьовують навички мовлення на фразовому на понадфразовому рівнях.

Як показало опитування серед студентів 2 курсу філологічного факультету, більшості з них подобається грати в подібних типів ігри; 100% студентів розгадували кросворди в процесі вивчення англійської мови, з анаграмами, «Ланцюжком зі слів» знайома менша кількість студентів.

Загалом студенти вважають використання ігор на заняттях англійської мови «цікавим, ефективним методом, що дозволяє краще запам'ятовувати матеріал».

Безумовно, словесна гра на заняттях з англійської мови у ВНЗ не повинна бути самоціллю, хоча в деяких випадках вона може служити свого роду «розрядкою» після напруженої роботи.

Перш ніж організувати гру на занятті з іноземної мови, викладачеві слід враховувати методичні принципи, а також принципи педагогіки навчання дорослих (адже студентська аудиторія часто претендує на «дорослість», і при цьому однаково охоче відгукується на прийоми та методи, які практикуються з дітьми):

- Дорослим необхідно знати, навіщо вони вчать той чи інший матеріал. Тому викладач має бути готовим пояснити як гра допоможе студентам у вивченні іноземної мови;
- дорослі розглядають навчання як вирішення проблем, вони вчаться у тому числі на своєму досвіді, «на практиці», та використання словесних ігор може надати більш широкі можливості, ніж звичне виконання вправ з підручника;
- гра повинна бути добре продумана, мати чіткі правила та нескладні умови, що контролюватися викладачем;
- гра повинна проводитися в доброзичливій атмосфері, надаючи студентові можливість для самовираження, саморозвитку;
- гра повинна містити елемент змагання, що може активізувати аналітичну діяльність студентів, заохочувати їх активну участь.

Зауважимо, що одним із напрямків розвитку особистості є формування мовних і мовленнєвих навичок. Гра також відіграє провідну роль у цьому процесі, оскільки допомагає навчатися новому та практикувати дії в процесі гри. Студенти вивчають нові слова, засвоюють їх значення та вчаться правильно їх вживати на прикладах. Педагоги використовують різні форми розповіді, репродуктивні і продуктивні вправи, щоб максимально активізувати уяву.

При формуванні мовленнєвих навичок слід пам'ятати, що загальною метою виховання студентів є всебічний розвиток, що становить основу її особистісної культури. Провідну роль у цьому процесі відіграють ігри. Слід зазначити, що кожен з нас намагається пізнати світ через власний досвід. Задяки формуванню власних поглядів та самосвідомості, вдається розвинути в собі соціальну особистість та бути готовим до будь-якої комунікативної ситуації в майбутньому.

2.3. Практичне застосування створених завдань до розділу «SPORTS»

Оволодіння іноземною мовою у ВНЗ передбачає формування у студентів низки компетенцій. Зокрема, випускники повинні бути спроможними до комунікації в усній та письмовій формі іноземною мовою та вирішувати завдання міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Студенти повинні мати певні знання (про мовні засоби) та вміння (використовувати формули мовлення спілкування, характеризувати свою точку зору тощо), а також вміти співвідносити мовні засоби з конкретними ситуаціями міжкультурного мовного спілкування.

Вирішення цієї комплексної, «глобальної» задачі відбувається протягом всього періоду навчання іноземної мови у ВНЗі і вимагає використання раціональних та ефективних підходів та технологій, форм та методів навчання.

У цьому контексті прийнято говорити про застосування нових інформаційно-комунікаційних технологій, активних методів навчання альтернативного підходу. Отож, перейдемо до більш детального опису, створених нами завдань-прикладів, для формування навичок говоріння у студентів філологічного спрямування.

Для створення першого заняття з теми «Winning and losing. Becoming and being a champion» ми обрали такі мультимедійні засоби, як застосунок [Anchor - Make your own podcast - Apps on Google Play](#) та дошку [Padlet: You are beautiful](#).

Достатньо відомим та корисним застосунком для навчання говоріння ми можемо назвати [Anchor - Make your own podcast - Apps on Google Play](#), який надає можливість створювати підкасти самостійно. Після реєстрації у ньому можна одразу ж записувати власні підкасти та ділитися ними з усіма бажаними. До самого відео та аудіо є можливість додати фонову музику, розділити на декілька частин самий відео- та аудіо-запис, збільшити або зменшити швидкість відтворення запису, написати короткий опис до створеного епізоду, створювати голосові повідомлення та відправляти їх за допомогою таких месенджерів як: WhatsApp, Telegram, Viber, на електронну пошту, SMS-повідомленням та до різних соціальних мереж (Twitter, Facebook), підписуватися на цікаві теми, завантажувати записи на телефон. Також викладач, який записує підкасти, може обрати дату та час його автоматичної публікації та самостійно скорегувати кому і коли прийде повідомлення на телефон щодо його прослуховування. За допомогою застосунку можна проводити аудіювання зі студентами, групові обговорення як в онлайн-конференції, так і в аудиторії, перевірити знання з теми.

Для прослуховування тексту ми створили підкаст «10 reasons why winning and losing are important for children», який доступний за посиланням нижче та QR-кодом. За допомогою цього застосунка ми створили запитання та домоглись активної дискусії на уроці. Через те, що можна записувати у відповідному для групи темпі, студенти встигали робити нотатки, ставити запитання та обробити інформацію в її повному вигляді. Далі ми розділили студентів та дві групи для обговорень прослуханої двічі інформації та

запропонували виокремити які причини є важливими для перемоги, а які – для поразки. Потім один представник від команди розповідав про виконану роботу у формі монологу. Після чого знову актуальним стало обговорення у групі виконаних завдань, тобто стимулювання мовленнєвої діяльності відбулося <https://anchor.fm/u0410u043bu0435u0441u044fu0429u0435u0440u0431u0430u043du044c/episodes/Unit-Sports-e1dpq0g>.

Щодо недоліків у використанні такого застосунка варто зазначити:

- можна обрати будь-яку анімацію для фону самого альбому створеного підкаста, однак не можна додати будь-які фото/картинки/гіфки під час запису аудіо, як додаткові підказки студентам про що піде мова;
- немає функції прибрати кашель або гикавку, є тільки можливість вирізати та записати знову;
- немає функції додати озвучуваний текст, який міг би також стати у нагоді студентам.

Наступним цікавим мультимедійним ресурсом ми можемо назвати інтерактивну дошку Padlet, за допомогою якої можна створювати, зберігати, обробляти інформацію різного формату (файли, посилання, замітки, фото). Так як цей проект був заснований з навчальною метою, то і користуватися студенти можуть ним безкоштовно, але з обмеженою кількістю створення карток. На віртуальній стіні може створювати свої роботи як один учасник, тобто приватно, так і декілька одразу, з відкритим доступом для внесення редагувань. На сайті можна побачити готові шаблони (Стіна, Полотно, Колонки, Стрічка, Аркуші розкадрування, Хронологія, Карта) та переглянути як це буде виглядати в готовому варіанті, обрати шпалери, шрифт, схему кольорів. Кількість доданих елементів не обмежена. Можна самому запросити колег для співпраці за допомогою URL-адреси (система уніфікованих адрес електронних ресурсів) та самостійно приєднатись до певного проекту за цією ж адресою.

Можна також обрати будь-яку зручну мову для користування, відмічати ті дошки, які сподобалися (вони зберігаються на панелі швидкого доступу). Є також функція «фільтрування лихослів'я», увімкнути диктофон, почати запис відео або екрану, поділитися геолокацією. Не менш важливою перевагою у користуванні – це можливість завантажити застосунок у App Store, Google Play та працювати в он-лайн режимі на сайті. Готовою дошкою можна поділитися у Twitter, Facebook, Slack (платформа для бізнес комунікацій), Instagram, Pinterest. Експортувати у вигляді PDF, CSV, Image, файл Excel. За додаткову оплату доступна більша кількість опцій.

<https://padlet.com/alesyashcherban/3f6pp7ek39i5sxm2>

Отже, ми створили завдання у шаблоні Хронологія, щоб студенти при першому погляді могли зрозуміти сутність справи. Ви можете його переглянути за допомогою посилання або QR-коду. Треба було встановити хронологічну послідовність серед одинадцяти карток із зображеннями. Тут були приховані епізоди відео, після перегляду якого треба було відповісти на запитання, шляхом невеликої оповіді зображених подій. Як завершальний етап практики монологічного говоріння, було запропоновано відтворити описану історію своїми словами.

Якщо говорити про недоліки у використанні даної дошки, то можемо назвати наступні:

- під час додавання елементів на дошку є функція запису відео або увімкнути диктофон, але додати готовий аудіозапис не впевнена, що доступна;
- маленький розмір самої замітки в масштабі дошки, можна завантажити високої якості зображення, а воно все одно буде погане для розпізнавання (особливо із задньої партії).

Для створення другого уроку з теми «The history of the Olympic Games» ми використали інтернет-ресурс <https://www.bbc.com> та онлайн-платформу <https://edvibe.com/AccountTeacher/Lessons>.

Щодо переваг використання в навчальних цілях BBC Learning English, то ми їх зазначали раніше. Ми скористались даним сервісом для проведення невеликого тесту-опитування перед початком теми з метою проаналізувати та дізнатися на скільки відсотків група є обізнаною з теми про зимові Олімпійські ігри, і чи володіють загальною інформацією про них. Після тестування відбулась активна дискусія.

Можемо зазначити недоліки у використанні ресурсу:

- немає можливості записувати та додавати власні навчальні матеріали через політику сайту.

Edvibe – інтернет-платформа для створення інтерактивних онлайн занять. Тут можна створювати: інтерактивні ігри, завдання різного типу та рівня складності, загалом більше тридцяти вправ.

Викладач може після безкоштовної реєстрації запланувати необхідний урок, завдяки календарному плану та поміткам; обрати будь-які (безкоштовні та платні) матеріали для власного заняття та створити власні; долучати до уроку одноосібно, групами, класами; побачити статистику виконаних завдань та контролю. Кожен студент має доступ до власних матеріалів з курсу, домашніх завдань та лексичного мінімуму до кожної теми. На сайті є автоматичний словник-довідник, де можна отримати переклад, синонімічний ряд, прослухати вимову та закріпити отримані знання за допомогою прикладів вживання.

За допомогою такої платформи ми створили завдання на поєднання

виду спорту з картинкою, на якій він зображений (15 шт.), завдання на співвідношення активних видів діяльності з правильним дієсловом для його вживання (42 слова для 4 колонок to do/to play/to go/to practise)

та завдання на прослуховування тексту з письмовим варіантом його озвучення та вправи до нього. Вказані завдання доступні за посиланням та QR-кодом.

<https://edvibe.com/AccountTeacher/LessonEdit?bookId=92210&lessonId=890922>

Під час створення третього завдання ми поєднали аудіозапис, скрипт до нього та завдання уже в самому тексті, щоб таким чином реалізувати тренування рецептивно-репродуктивних навичок у студентів. Під час прослуховування запису студенти мають вставити пропущені слова у тексті, а після цього цим вставленим словам знайти відповідне пояснення (зайві слова теж є). Після чого ставлять запитання та відповідають на них ланцюжком. Тобто відбувається контроль якості розуміння прослуханого тексту та спонтанне мовлення у формі дискусії.

Існують також і недоліки у користуванні сайтом:

- різний рівень доступу до даних, тобто викладачам не потрібен вхід до налаштувань, якими займається системний адміністратор;
- неможливо додати будь-який формат аудіозапису, крім MP3;
- редагування стосується усієї платформи: якщо викладач хоче внести індивідуальні зміни до матеріалів студента, то вони з'являться в усій групі одразу;
- багато стандартних шаблонів завдань з повністю відсутнім дизайном, які можна провести і в аудиторії;

Для створення третього уроку з теми «Modern Olympic Games» ми використали наступні мультимедійні засоби: інтернет-платформа TEDx, де зібрана велика кількість програм з навчальними матеріалами та навчальний ресурс Wordwall.

Посилання на відео ми подали через Youtube, тому що тут немає тексту та субтитрувань саме до нього, що повинно підвищити якість прослуховування студентів.

[TEDxRotterdam - Maarten van der Weijden - On surviving cancer and becoming](#)

Olympic champion - YouTube

До нього ми створили серію запитань, які також допоможуть активізувати мовленнєву діяльність студентів та зосередитись на перегляді.

Наступне завдання на відповідність було створене у Wordwall. Посилання та QR-код доступні для ознайомлення нижче. <https://wordwall.net/resource/28414009/vocabulary>

Воно складається з шістнадцяти слів та їх пояснень, між якими треба встановити зв'язок.

Для створення четвертого уроку з теми «Sports and the British: the rise of Olympism» ми обрали підкаст з онлайн-сервісу BBC Learning English <https://www.bbc.co.uk/sounds/play/b01cjwv>.

Також ми створили мультимедійну презентацію на онлайн-платформі Canva (ще є застосунок з аналогічною назвою). Це – відомий сервіс для створення та редагування графічних зображень, створення відео, постів для соціальних мереж, презентацій, постерів, логотипів, флаєрів, резюме, візитівок, колажів та іншого. Завдяки великій кількості шаблонів та макетів можна створити будь-яку творчу роботу для університету. Тут можна створювати текстові анімації; є автоматичне вирівнювання викривлених фото; багато спецефектів для створення фотопроектів; присутні цифрові хмари зі слів; велика кількість значків та наклейок для створення логотипів; навчальні розклади; плани занять. Також є можливість організувати командні роботи; ділитися дизайнами; залишати коментарі та відгуки; запрошувати приєднатися до проекту.

Створені проекти можна завантажити у PNG, JNG, PDF форматах на мобільний телефон та комп'ютер та поділитися ними у соціальних мережах. Даний онлайн-сервіс безкоштовний; інтерфейс можна налаштувати під ту мову, якою зручно працювати.

Отже, ми створили анімаційну презентацію у вигляді добірки семи

постів (офіційних сторінок) із соціальної мережі Фейсбук. Там зображені відомі особистості та організації Великої Британії, які пов'язані з темою Sports. Ціль завдання – познайомити студентів з ними шляхом перегляду їх соціальної мережі та провести опитування які факти з їх життя та існування відомі групі. Такий вид

представлення інформації на сьогоднішній день є найактуальнішим, тому що наше повсякденне життя уже стало в рази соціально-активнішим за допомогою мережі. https://www.canva.com/design/DAE3QqTimZs/-4FJo9AFZ-X03YCXIShTeQ/view?utm_content=DAE3QqTimZs&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink

Щодо недоліків використання Canva:

- можна завантажувати тільки аудіо або відео файли у форматі MP4;
- безкоштовний сервіс для великої кількості шаблонів, однак для більш нестандартних робіт або для використання редактору в професійних цілях, то треба придбати тарифний план преміум класу;
- розмір зображення не можна змінити в кінці виконаної роботи;
- не можна користуватись графічними елементами з інших шаблонів.

Презентацію у вигляді анімаційного відео ми створили для п'ятого уроку на тему «Ukrainian champions». Знову використовували вже зазначений ресурс Canva. Нижче можна перейти за посиланням або QR-кодом, щоб переконатися. Завдання було пов'язане з домашнім завданням та повинно було слугувати візуальною опорою для студентів. Кожен присутній

мав провести зі своїм партнером дискусію, на основі підготовленої інформації вдома та стати активним учасником розмови. Презентація має дев'ять слайдів, які у записі складають 45 секунд та супроводжуються мелодією. Однак відео можна допрацювати, якщо готувати спільний проєкт у групі та додати ще аудіозапис свого голосу. Метою цього виду завдання було навчити студентів самостійно вживати діалогічну єдність, шляхом рецептивно-продуктивних вправ на обмін репліками; стимулювати співрозмовника до спонтанної комунікації, виражаючи свою зацікавленість.

<https://www.canva.com/design/DAE3QVuKYF0/kMay7vGAUiv0oe0uMz2QFw/edit>

Для створення шостого уроку на тему «Being fit» ми використали застосунок Anchor та онлайн-сервіс Quizlet.

Ми записали підкаст «The 13 Biggest Fitness Myths», після

прослуховування якого студенти вдавалися до спонтанного висловлювання на тему підкасту. Треба було виокремити та пояснити які міфи вони почули та в чому полягало пояснення мовця, потім виразити свою точку зору. Таким чином, здійснюється обговорення за допомогою монологічних висловлювань.

<https://anchor.fm/u0410u043bu0435u0441u044f-u0429u0435u0440u0431u0430u043du044c/episodes/Unit-Sports-e1dpq0g>

Наступне завдання ми розробили у вигляді карток на онлайн-сервісі. Тут можна скористатися вже готовими інтерактивними матеріалами, а можна створити власні та доповнити їх візуальними та аудіальними ефектами. Із додаткових переваг можна відзначити, що до кожного слова чи виразу, який ви уже ввели у поле, автоматично висвічуються відповідні картинки. Ще є можливість прослуховувати та самому записувати аудіо. Також викладач

може зробити свою роботу приватною або ж відкритим доступом для певних груп або користувачів сайту.

Взагалі у цьому сервісі можна обирати режим працювання з картками: ознайомчого характеру та процес заучування. У першому режимі здійснюється просто перегляд карток. Це можуть бути: слово – його переклад; слово – його зображення; слово – його визначення; слово – синонім до нього; слово – його антонім; вираз/ідіома, яку розділили на дві частини; питання – відповіді.

У режимі заучування створюється автоматичний план під особисті потреби студента, згідно з яким на завершальному етапі опрацювання матеріалу будуть відображатися згруповані елементи за якістю їх вивчення. Тут також доречним є створення дати для завершення опанування модулю.

Також є режим написання, режим правопису, різні тестові режими, різні варіанти ігор. У ігровій формі студентам вдається швидше і ефективніше засвоїти матеріал. Такими картками можна скористатись для засвоєння лексичного мінімуму, його відпрацювання та проведення контролю знань.

Ми запропонували студентам картки з питаннями, на які вони по черзі відповідали, а потім давали більш широке пояснення своєї думки за допомогою опорних запитань. Обов'язково треба використовувати лексику із зазначеної теми.

<https://quizlet.com/665666059/sports-being-fit-flash-cards/>

Для сьомого практичного заняття на тему «Healthy lifestyle» ми використали застосунок [Xeropan: Learn languages](#) та створили завдання, доступне за посиланням та QR-кодом [Learn English on a time-travel adventure with Xeropan!](#).

Спочатку треба ознайомитись з лексичним мінімумом (шість нових виразів) до зазначеної теми, далі виконати завдання після перегляду відеофрагментів: скласти речення у правильній послідовності (вжити нові вирази), далі вставити пропуски та відповіді на запитання.

Даний застосунок чудово пасує тим, хто знає свій рівень володіння іноземною мовою. Адже можна обрати і його, і тему, яка зацікавила, виконати завдання з модулю, який включає в себе граматичні, лексичні, фонетичні вправи та аудіювання. Після опанування певної теми можна виконати тестові завдання та отримати зірки за успішність або поради що і як треба покращити. Застосунок можна завантажити на IOS та Android; поділитися уроками також можна за допомогою соціальних мереж: Facebook, Instagram, Twitter, до YouTube та Messenger.

Щодо недоліків у використанні Xeropan:

- застосунок завантажується на платній основі;
- на сайті створені шаблони, за якими можна додавати свої завдання, але власні шаблони не додаються;
- варіювати зовнішній вигляд завдань також не можна.

Для перевірки ступеня і якості засвоєних знань з теми «Pros and cons of being a professional sportsman» на восьмому практичному занятті ми пропонуємо використати інтерактивну презентацію за допомогою онлайн-ресурсу [Present over video and create inspiring visuals online | Prezi](#). Цей веб-сервіс допомагає створювати інтерактивні мультимедійні презентації з нелінійною структурою. Презентація здійснюється у анімаційній формі, однак усі дані розміщуються фактично на одному слайді. Тобто, відбувається покроковий перехід від одного сектору до іншого, шляхом приближення та віддалення. Завдяки ефекту масштабування вдається підійти до процесу створення презентації більш оригінально.

Кожен студент може самостійно зареєструватися та стати активним користувачем цього виду веб-сервісу (програмна система, що

ідентифікується оригінальною веб-адресою та має стандартизовані інтерфейси – сукупність описів та способів узгодженої взаємодії систем, програм тощо). Однією з функцій є можливість створення онлайн-роботи групою. Набір інструментів також дозволяє додати відео, аудіозаписи, анімації, гіфки (растровий формат графічних зображень).

Використання Prezi надає можливість користувачеві презентувати свою роботу в загальному режимі та водночас конкретний об'єкт у наближеному режимі. Таким чином студенти можуть одразу побачити який об'єм роботи вони мають виконати та приблизний час для виконання заявлених завдань. Ще однією зручною функцією є те, що можна в будь-який час повернутись до попереднього елемента та повторно з ним ознайомитись.

Варто зазначити недолік цього сервісу – обмежена кількість інструментів для безкоштовного генерування робіт.

Ми створили презентацію на тему «Pros and cons of being a sportsman».

Вона супроводжуватиметься усним опитуванням викладача та стимулюватиме групу до усного спонтанного мовлення з опанованої теми. Нижче подано посилання та QR-код, за якими студенти можуть почати виконання завдань, а саме: проаналізувати 11 стверджень, які треба обґрунтувати та навести власні приклади. Це має бути у вигляді дебатів з використанням опорних фраз. <https://prezi.com/recm7kepf6sv/the-pros-and-cons-of-being-a-sportsman/>.

В одному з секторів треба переглянути подане відео «Top 10 Worst Sports Injuries», яке знаходиться за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=a1sJhdNP3_k, та виконати наступне завдання. По одному представнику з кожної команди мають сісти спиною один до одного та по черзі дивитись епізод відео. Після перегляду треба кожному розповісти що він/вона побачили та переповісти у вигляді історії, тобто у художньому або публіцистичному стилях, з обов'язковим

використанням лексики за пройденою темою. І так по черзі змінюються учасники команд. Перемагає та команда, яка розповіла історію повністю, з максимальним використанням нових слів та виразів.

Подані завдання можна виконувати в аудиторії за допомогою мультимедійної дошки та в онлайн-режимі за допомогою мобільних пристроїв. Максимальну кількість балів за цей вид контролю визначає викладач, однак присутнє обмеження за часом – 30-40 хв. для розповіді історій та 30 хв. – для дебатів.

Отже, за допомогою вказаних мультимедійних засобів можна стимулювати спонтанне мовлення у студентів, проводити практичні заняття з практикою монологічного та діалогічного спілкування. Для перегляду та виконання завдань ми залишили посилання та QR-коди, що дає змогу працювати над ними за допомогою комп'ютера або мобільного телефону. Тобто, студенти можуть готуватись до заняття у самостійному режимі або виконувати самі вправи під час уроку.

Проаналізувавши комплекс вправ, ми можемо зробити висновок, що проведене нами дослідження мало позитивний відгук серед студентів філологічних спеціальностей. Практика проведення занять доводить той факт, що студенти цілковито підтримують використання мультимедійних засобів під час формування англомовних навичок говоріння та відзначають зручність такого формату роботи.

ВИСНОВКИ

З огляду на зазначену нами мету дослідження у першій частині наукової роботи ми обґрунтували доцільність вживання мультимедійних засобів у формуванні навичок говоріння студентів філологічного спрямування з теоретичних точок зору. Перш за все, ми проаналізували що являє собою термін «мультимедійні засоби», тобто набір апаратних та програмних засобів, за допомогою яких взаємодія між технологіями та людиною значно прискорила процес сучасного навчання англійської мови. У ході написання нашої наукової роботи ми також визначили особливості формування англомовних навичок говоріння студентів філологічного спрямування засобами мультимедійних технологій. Відповідно до них охарактеризували системи вправ та виявили, що широкий діапазон диференційованих навчальних матеріалів допомагає студентам у підготовці до заняття і стимулює їх ентузіазм до навчання; багаті та прості у використанні ресурси онлайн-викладання мають великий вплив на традиційні навчальні ресурси.

Проаналізувавши низку теоретичних та практичних досліджень ми виявили, що мультимедійні технології, як додаткові засоби у процесі опанування англійської мови реалізують такі функції: підсилюють мотивацію студентів до самостійного опрацювання певного матеріалу; продукують їх зацікавленість до майбутньої наукової діяльності; тренують логічне та критичне мислення; легше сприймається, якісніше запам'ятовується, швидше аналізується новий матеріал завдяки інтерактивній формі взаємодії; допускають можливість проведення он-лайн занять; об'єкто-орієнтованість дає змогу студентові обробляти інформацію без наявних допоміжних знань; покращення методів представлення матеріалів різного характеру, включаючи матеріали для контролю. Однак, використання мультимедійних засобів не може повністю вилучити педагога з навчального процесу та залишити для навчання лише смартфон чи ПК. Також майже неможливо прослідкувати чи в навчальних цілях використовує студент певний засіб під час заняття.

Незважаючи на зазначені недоліки у використанні інноваційних технологій, завдяки ним вдається організувати навчальний процес на вимогу викладача: створити комунікативні ситуації, сформувати самостійність студентів до підбору і обробки інформації, забезпечити об'єктивність результатів оцінювання.

Крім того, ми розглянули шляхи реалізації освітнього потенціалу мультимедійних засобів навчання для формування англомовних навичок говоріння. Проаналізували найбільш відомі та розповсюджені платформи, мобільні застосунки, підкасти та онлайн-сервіси, якими можна користуватись під час формування англомовних навичок говоріння.

Для ефективнішого тренування діалогічного та монологічного типів мовлення та заради більшої зацікавленості студентів під час вивчення нової теми ми виокремили такі засоби: застосунок Anchor, інтерактивна дошка Padlet, онлайн-платформа Edvibe, інтернет-платформа Wordwall, онлайн-платформа Canva, інтернет-сервіс Quizlet, застосунок Xeropan, мультимедійна презентація Prezi.

Базою нашої наукової роботи стала тема «Sports» на основі підручника В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лобакової «E-MIND».

Для доступу до матеріалів ми надавали посилання та QR-коди, як додатковий засіб для доступу, тому що їх можна помістити на навчальних ресурсах, або надати студентам під час тестування в аудиторії.

Отже, ми записали підкасти «10 reasons why winning and losing are important for children» та «The 13 Biggest Fitness Myths», після прослуховування яких створили завдання, завдяки яким студенти вдавалися до спонтанного висловлювання на тему підкасту. Зручність його користування, як допоміжним засобом під час формування навичок говоріння в тому, що студенти можуть займатися аудіюванням на уроці та тренувати монологічне мовлення вдома за допомогою одного мобільного телефону.

Наступним мультимедійним ресурсом, яким ми скористалися, була інтерактивна дошка Padlet, за допомогою якої можна створювати, зберігати, обробляти інформацію різного формату. З її допомогою ми створили завдання на встановлення хронологічної послідовності серед одинадцяти карток із зображеннями. Тут були приховані епізоди відео, після перегляду якого треба було відповісти на запитання, шляхом невеликої оповіді зображених подій. Як завершальний етап практики монологічного говоріння, було запропоновано відтворити описану історію своїми словами.

Для створення інтерактивних онлайн завдань трьох типів ми обрали інтернет-платформу Edvibe. За допомогою якої вдається реалізувати тренування рецептивно-репродуктивних навичок у студентів.

Наступне завдання на відповідність було створене у Wordwall. Розробники цієї платформи також пропонують створити багато інтерактивних завдань за шаблонами, що сприяють розвитку рецептивних, рецептивно-репродуктивних та продуктивних навичок.

Ми запропонували студентам картки з питаннями, які створили на платформі Quizlet, на які вони по черзі відповідали, а потім давали більш широке пояснення своєї думки за допомогою опорних запитань, що дозволило створити умовно-комунікативні ситуації та провести дискусію.

Для сьомого практичного заняття на тему «Healthy lifestyle» ми використали застосунок Хегоран та створили рецептивні-репродуктивні вправи, пов'язані з переглядом відеоматеріалу.

Також ми створили анімаційну презентацію у вигляді добірки семи постів (офіційних сторінок) із соціальної мережі Фейсбук відомих людей Великої Британії, які пов'язані зі спортивною діяльністю та презентацію у вигляді анімаційного відео про відомих українських спортсменів-чемпіонів за допомогою онлайн-сервісу Canva. Такий мультимедійний засіб допомагає зробити будь-яку творчу роботу довершеною, тому що за допомогою інструментів сервісу можна вдало поєднати одразу декілька видів даних,

таким чином здійснивши одночасний вплив на три канали сприйняття інформації людини.

Для перевірки ступеня і якості засвоєних знань з теми «Pros and cons of being a professional sportsman» на восьмому практичному занятті ми пропонуємо використати інтерактивну презентацію за допомогою онлайн-ресурсу Prezi. Завдяки нелінійній структурі та анімаційній формі подача інформації відбувається у легшому для сприйняття вигляді. Через можливість додавання інформації різного формату, можна розташувати одразу і рецептивні, і рецептивно-репродуктивні, і продуктивні типи вправ.

Проаналізувавши теоретичні та практичні роботи дослідників з нашої теми, ми можемо стверджувати, що інтерактивне навчання дозволяє проявлятися творчому базису особистості, оскільки активізує її внутрішні механізми. Отже ми впевнені, що інтерактивні засоби, які використовуються в навчальному процесі, повинні відповідати таким вимогам:

- здійснювати активну участь інтерактивного характеру у процесі отримання знань;
- формування, накопичення та розвиток навичок у процесі групових та індивідуальних занять;
- максимальна наближеність результатів навчання до сфери практичної діяльності;
- співробітництво учнів та викладача у плануванні та реалізації всіх етапів процесу навчання.

Крім того, практичний досвід застосування інтерактивної моделі навчання іноземної мови свідчить про її ефективність у розвитку інтелектуальних здібностей, аналітичного мислення студентів у процесі міжособистісної комунікації як на заняттях, так і у реальному житті. Використання мультимедійних засобів навчання англійської мови дозволяє стати студентіві активним учасником навчального процесу, сформувати та

розвинути пізнавальну активність, сприяє формуванню творчої особистості, яка здатна змінюватися в мінливому світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аскоянц, Поліна. *Основи методики створення та застосування комп'ютерних програм у навчанні іноземних мов*. КДППМ, 2004.
2. Арипова, Анастасія. «Психологические основы обучения неродному языку». *Ta'limtiatmolari*. № 1, 2013, сс. 38–40.
3. Бабич, Н. Д. *Лінгвопсихологічні основи навчання і вивчення мови*. Чернівці: Рута, 2000.
4. Бальцевич, Флорій. *Основи комунікативної лінгвістики: Підручник*. Видавничий центр «Академія», 2004.
5. Банарцева, Арина. Применение мультимедийных технологий в процессе обучения иностранному языку в вузе. *Наука сегодня: проблемы и пути решения материалы международной научно-практической конференции: в 3 частях*. 2018. С. 10–12.
6. Биков, Валерій. «Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування». *Інформаційні технології в освіті*, вип.17, 2013, сс. 9-37, URL: nbuv.gov.ua/j-pdf/itvo_2013_17_3.pdf.
7. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. Ленвіт, 2013.
8. Богатырёва, М. А. «Мультимедийные технологии в обучении иностранным языкам». *Дистанционное и виртуальное обучение*. № 10, 2010, С. 114–124.
9. Брухаль, Я. Б., Білик, О. О. «Сутнісні характеристики технологій мобільного навчання іноземної мови як педагогічної інновації.» *Молодий вчений*, вип.6, червень 2017, сс. 201-204.
10. Буйницька, Оксана. *Інформаційні технології та технічні засоби навчання*. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012.

11. Гальскова, Н. Д. *Сучасна методика навчання іноземної мови. Посібник для вчителя*. М. АРКТИ, 2000.
12. Гальскова, Н. Д., Гез, Н. И. *Теория обучения иностранным языкам*. М.: Академия, 2004.
13. Глушок, Л. М. *Застосування інтерактивних методів при викладанні англійської мови у Хмельницькій гуманітарнопедагогічній академії*. Педагогічний дискурс. 2010.
14. Гончаренко, С.У. *Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене і виправлене*. Волинські обереги, 2011.
15. Гуревич, Роман. «Мобільне навчання – нова технологія професійної освіти ХХІ століття.» *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*, вип.20 (255), 2012, сс. 113-118.
16. Гуржій, Андрій. «Про проблеми наступності навчання інформаційних технологій у школі й вищому педагогічному навчальному закладі.» *Інформаційні технології в освіті України: збірник наукових праць*, вип.15, 2013, сс. 11-19.
17. Гуржій, Андрій та ін. *Мультимедійні технології та засоби навчання: навчальний посібник*. За ред. академіка НАПН України Гуржія А.М. Нілан-ЛТД, 2017.
18. Драгунова, А. А. «Использование технологии Блог на практических занятиях английского языка». *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. Грамота, №12, Ч.ІІ., 2013, сс. 61–63.
19. Дубасенюк, О. А., Іванченко А. В. за ред., 2002. *Практикум з педагогіки: Навчальний посібник: Видання 2-ге, доповнене і перероблене*. Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т.
20. Жалдак, Мирослав, та ін. *Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник*. За редакцією: Жука Ю. О., Педагогічна думка, 2012.
21. Заболотний, В. Ф., 2010. *Дидактичні засади застосування мультимедіа у формуванні методичної компетентності майбутніх учителів фізики:*

- автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук: спец. 13.00.02 “Теорія та методика навчання (фізика)” / В.Ф. Заболотний. Київ, 38 с.
22. Зайченко, Іван. *Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів*. Ліра-К, 2016.
 23. Зубенко, Тетяна. «Інформаційні технології в навчанні англійської мови як іноземної в системі освіти сполучених штатів Америки.» *Інформаційні технології в освіті*, вип. 34, 2018, сс. 47-60.
 24. – – –. 2017. Використання мобільних пристроїв з метою інтенсифікації навчання іноземної мови. *Педагогіка. Наука вчора, сьогодні, завтра: матеріали Pedagogika. East European Conference. 29-30.06.2017. Lodz.-Wydawca: Sp. Z.o.o. Diamond trading tour, 2017.*
 25. Зязюн, І. А. «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми.» *Зб. наук. пр. Планер*, Вип. 40, 2013, С. 312-344.
 26. *Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах*. Інформаційні технології і засоби навчання, вип.6 (26), 2011, URL: journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/546/451.
 27. Казаков, Ю. М., 2007. *Педагогічні умови застосування медіаосвіти в процесі професійної підготовки майбутніх учителів*. Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. Луганськ.
 28. Кравцова, Л. В. 2001. Мультимедіа технології в системі дистанційної освіти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції *Інформатизація освіти України: стан, проблеми, перспективи*, Херсон, 2001. С. 55-57.
 29. Кравчук, Л. В. «Використання Інтернет-ресурсів у викладанні іноземних мов.» *Сучасні тенденції в комп'ютеризованому навчанні іноземних мов: зб. наук. пр., вип. 6*, 2011, сс. 226-234.
 30. Краевский, Володар. *Методология педагогического исследования: Пособие для педагога-исследователя*. Самара: Изд-во СамГПИ, 1994.

31. Коваль, Тамара. *Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: навч.-метод. посіб.* Вид-во КНЛУ, 2009.
32. – – –. *Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності.* Видавничий центр КНЛУ, 2009.
33. Колшанский, Геннадий. «Лингвокоммуникативные аспекты речевого общения.» *Иностранные языки в школе*, № 1, 1985, С. 10–14.
34. Кондрашова, Е. В. 2017. Анализ опыта дистанционного обучения иностранным языкам. *Теория и практика преподавания языков и культур: философские и методологические аспекты. Материалы II Международной научно-практической конференции.* 2017. С. 168–173.
35. Коменский, Ян и др. *Педагогическое наследие.* Педагогика, 1989. ISBN 5-7155-0164-4
36. Корнієць, Н.П. «Педагогічні нововведення. Використання інноваційних технологій у викладанні іноземної мови.» Режим доступу: www.gisap.eu/ru/node/4417
37. Коробейнікова, Т. І. 2013. *Формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.* Автореф. дис. ... канд.. пед.. наук: спец. 13.00.02 “Теорія і методика навчання іноземних мов: германські мови”. Київ.
38. Крилов, І. В. *Інформаційні технології: теорія і практика.* Центр, 2010.
39. Максимюк, С. П. *Педагогіка: Навчальний посібник.* Кондор, 2005.
40. Машлыкина, Н. Д. «Коммуникативная ситуация и речевой акт просьбы в английском языке как средство эффективного обучения иностранному языку. Теория и практика общественного развития.» № 19, 2014, С. 212–213.
41. Мишаева, Л. К. «О дидактических особенностях использования образовательной платформы TED-Ed в обучении иностранному языку в вузе.» *Дидактическая филология.* № 3, 2016, С. 50–52.

42. Міщенко, О. А. «Види мультимедійних засобів навчання». Педагогічні науки, Стратегічні напрями реформи системи освіти. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна, www.rusnauka.com/25_DN_2008/Pedagogica/28714.doc.htm.
43. Мойсеюк, Н. Є. *Педагогіка: навч. посібник*. Білоцерківська книжкова фабрика, 2003.
44. Морзе, Наталія. *Основи інформаційно-комунікаційних технологій*. Видавнича група ВНУ, 2006.
45. Мусаелян, Инесса. “Понятие «система упражнений» и попытки ее усовершенствования в методике преподавания иностранных языков.” *Современное педагогическое образование*, вып.4, 2020, сс. 38-41.
46. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету*, 2003. Вид. центр КНЛУ, № 8. С. 124–127.
47. Некрасова, А. Н. «Классификация мультимедийных образовательных средств и их возможностей.» *Ярославский педагогический вестник*. № 2, 2012, С. 98–102.
48. Нікітіна, Н. С. «Використання мультимедійних засобів у викладанні іноземної мови професійного спрямування у вищій школі.» Режим доступу: www.confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1096
49. Ніколаєва, Софія за ред., 2013. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. К.: Ленвіт.
50. Обухова, Н. “Сучасні інформаційні технології.” *Відкритий урок*, вип.2, 2011, сс. 22-23.
51. Машбиця, Ю.І. за ред., 2010. *Основи нових інформаційних технологій навчання: Посібник для вчителів*. К.: ІЗМН.
52. Василик, Михаил за ред., 2005. *Основы теории коммуникации*. М.: Гардарики.
53. Островський, Б. С. «Навчання усної мови і читання на факультативних заняттях.» *Іноземні мови*. № 2, 1994, сс. 47–52.

54. Пассов, Е. И. *Коммуникативное иноязычное образование: Концепция развития индивидуальности в диалоге культур*. Липецк, 1998.
55. Пищик, О. В. «Методика використання мультимедіа-технологій на уроці.» *Класному керівнику. Усе для роботи*. Х.: ВГ «Основа», 2013, № 2 (50), сс. 46-49.
56. Пометун, Олена за ред., 2004. *Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник*. Вид-во А. С. К.
57. «Проблеми та перспективи інформатизації системи освіти в Україні.» *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*, серія №2, комп'ютерно орієнтовані системи навчання, вип.13 (20), 2012, сс. 3-18.
58. Пушкар, О. І. *Мультимедійні видання: навчальний посібник*. Вид. ХНЕУ, 2012.
59. Риженко, С. С. «Про досвід використання мультимедійних технологій у навчальному процесі». Режим доступу до ресурсу: www.lineyka.inf.ua/articles/001.
60. Ротаєнко П. та ін., 2003. *Мультимедійні засоби навчання*. Інформатика. №6, С. 11–15.
61. Савенко, Тетяна. «Особливості навчання діалогічного мовлення студентів мовних факультетів (англійська мова).» *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, вип. 96 (2), 2011, С. 530–535.
62. Салиева, З. И. «Говорение и его роль в практическом овладении иностранным языком.» *Проблемы современного образования*. № 5, 2005, С. 101–107.
63. Сердюков, Петро. *Технологія розробки комп'ютерних програм з іноземних мов*. Вид-во Ленвіт, 1996.
64. Сисоева, С. О. *Інтерактивні технології навчання дорослих : навч.-метод. посіб.* ВД «ЕКМО», 2011.
65. Сорока, Наталія. «Використання Інтернет-ресурсів у процесі навчання іноземної мови у ВНЗ.» *Молодь і ринок*, № 4, 2015, сс. 26-31. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2015_4_7.

66. Ставицька, І. В. «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті». Режим доступу до статті: www.confesp.fl.kpi.ua/node/1103
67. Стародубцева, О. Г. «Типы упражнений для формирования лексических навыков устной речи в неязыковом вузе.» *Научно-педагогическое обозрение*, вып. 2 (2), 2013, сс. 45–48.
68. Стрельчук, Л. І. «Сучасні технології у викладанні англійської. Передовий педагогічний досвід.» Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=81356>
69. Суворова, Е. Ю. «Мультимедийные технологии в процессе обучения иностранным языкам в неязыковом вузе.» *Современные тенденции в преподавании иностранных языков в неязыковом вузе*, № 5, 2011, сс. 143–147.
70. Триус, Ю. В. «Комбіноване навчання як інноваційна освітня технологія у вищій школі.» *Теорія та методика електронного навчання*, вип. III, 2012, сс. 299-308.
71. Фіцула, М. М. *Педагогіка: навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене.* Київ: Академвидав, 2006.
72. Хафизова, Д. А. *Технология создания тренировочных упражнений в форме мобильного приложения (на материале надежной системы РКИ).* М., 2016.
73. Хміль, Н. А., 2006. Нові інформаційні технології як засіб науково-педагогічної комунікації. *Сучасні тенденції розвитку інформаційних технологій в науці, освіті та економіці: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (11-13 груд. 2006 р., м. Луганськ), Луганськ: Альма-матер. 2006, сс. 219-221.
74. Холод, Ірина. *Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів.* Візаві, 2018.

75. Шуневич, Б. І. «Шляхи удосконалення підготовки майбутніх перекладачів». *Дистанційна освіта у ВНЗ: інноваційні та психолого-педагогічні аспекти: Збірка наукових праць Міжнародної науково-методичної конференції.*, Харків, Міськдрук, ХНАДУ, 2015, сс. 67-72.
76. Ягоднікова, Вікторія. *Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб.* Вид. дім Персонал, 2009.
77. Attewell, J., Savill-Smith, C., Douch, R., Parker, G. *Modernising Education and Training: Mobilising Technology for Learning.* LSN. L., 2010. URL: crm.lsnlearning.org.uk/user/order.aspx?code=100103.
78. Attewell, J. *Mobile Technologies and Learning: a technology update and m-learning project summary.* L., 2005.
79. Chaney, A. L., Burk, T. L. *Teaching Oral Communication.* Boston: Allyn and Bacon, 1998. P. 13.
80. Chapel, C. A. *Computer Applications in Second Language Acquisition. Foundations for teaching, testing and research.* Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
81. Dudeney, G. *The Internet and the Language Classroom.* Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
82. "Encyclopedia Britannica Dictionary." Режим доступу: www.britannica.com
83. Hughes, R. "Teaching and researching speaking. 2nd ed." Harlow: *Pearson Education Limited*, 2011. pp. 240-244.
84. James, W. Porcaro. "Teaching English for Science and Technology: An Approach for Reading with Engineering." *English Teaching Forum*, vol.2, 2003, pp. 32-39.
85. Kearney, M., Schuck, S., Burden, K., Aubusson, P. "Viewing mobile learning from a pedagogical perspective." *Research in Learning Technology Journal*, vol.20 (1), 2012. URL: www.researchgate.net/publication/307649557_Viewing_mobile_learning_from_a_pedagogical_perspective.

86. Keegan, Desmond, 2005. Learning: how far has it come. *Mlearning – The Future of Mobile? Proc. Ericsson Education Conference, September 9th 2005*. Available at: www.learning.ericsson.net/mlearning2/files/conference/dkeegan.pdf 507.
87. – – –, 2005. “The incorporation of mobile learning into mainstream education and training.” *4th World Conference on m-Learning (mLearn 2005), 25-28 October 2005*, Cape Town, South Africa.
88. Kennedy, Sean, Don, Soifer. *Technology-Driven Innovations for Teaching English Learners*. VA: Lexington Institute, 2013.
89. Lahiri, M., Moseley, J. L. “Is Mobile Learning the future of the 21st Century Education?”, *Educational Technology*, №52(4), 2012, pp. 3-13.
90. Panthee, Shreekrishna. “Application of Interactive Multimedia in the Higher Education.” *Prithvi: A Multi-Disciplinary Research Journal* 5 (July 2012), pp. 32-44.
91. Rekkedal, T., Dye, A. “Mobile Distance Learning with PDAs.” *Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training*. 2009. URL: www.aupress.ca/index.php/books/120155.
92. Sariola, J. *The Boundaries of University Teaching: Mobile Learning as a Strategic Choice for the Virtual University*. Mobile Learning. Helsinki: *IT Press*, pp. 71-78.
93. Mayer, Richard. *The Cambridge Handbook of Multimedia Learning*. New York: Cambridge University Press, 2005.
94. Thomas, C. “Meeting EFL Learners Halfway by Using Locally Relevant Authentic Materials.” *English Teaching Forum*, vol.3, 2014, pp. 14-23.
95. Thornbury, S. *How to Teach Speaking*. Harlow: Pearson Education (Longman), 2005.
96. Traxler, J. “Current State of Mobile Learning.” *Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training*. URL: [www.aupress.ca/books/120155/ebook/01 Mohamed_Ally_2009-Article1.pdf](http://www.aupress.ca/books/120155/ebook/01_Mohamed_Ally_2009-Article1.pdf).

97. Warschauer, Mark, Carla, Meskill. "Technology and Second Language Teaching. Handbook of Undergraduate Second Language Education." New Jersey: Lawrence Erlbaum, 2000.
98. Yu-Chang, Hsu, Yu-Hui, Ching. "Mobile App Design for Teaching and Learning Educators." *Experiences in an Online Graduate Course*, vol.14, №4, 2013, pp. 117-139.

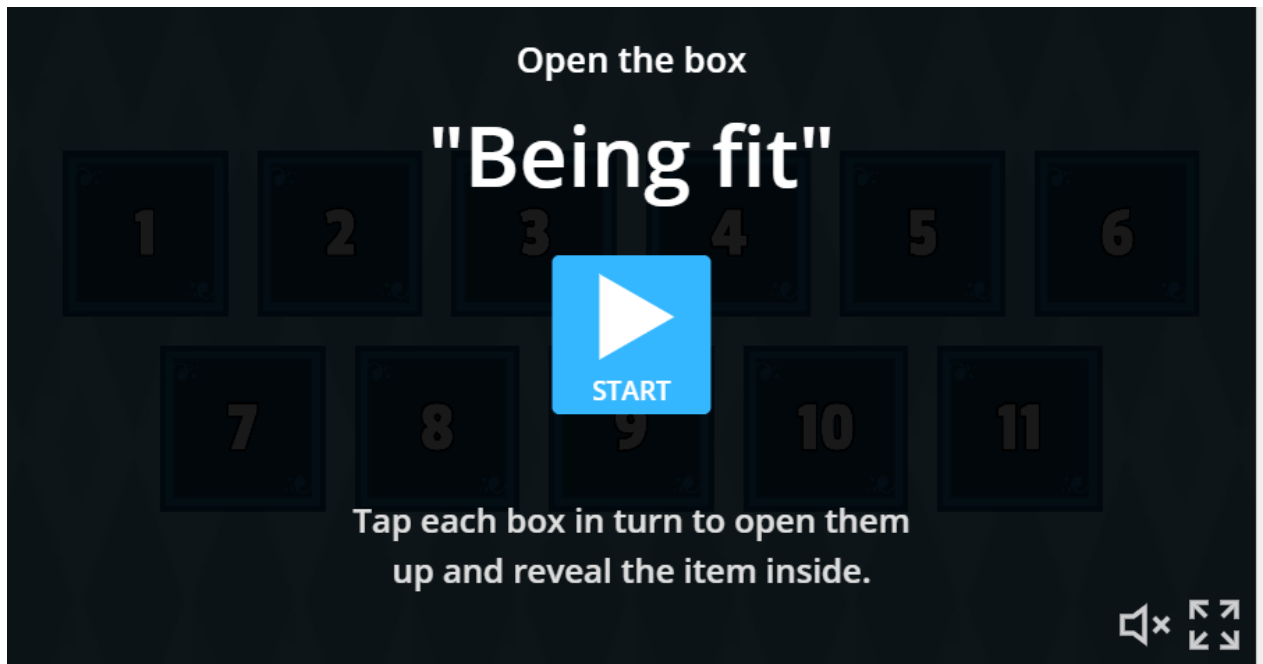
ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

Класифікація засобів навчання за трьома рівнями (В. В. Краєвський)

Ідеальні засоби навчання	Матеріальні засоби навчання
1-й рівень - урок	
Мовні системи знаків (усна і письмова мова). Засоби наочності (схеми, фото та ін.). Навчальні комп'ютерні програми. Організації, які координують діяльність вчителя. Рівень кваліфікації учителя. Рівень внутрішньої культури учителя. Форми організації навчальної діяльності на уроці.	Окремі тексти з першоджерел, підручників, посібників. Окремі завдання, вправи, завдання з підручників, задачників, дидактичних матеріалів. Текстовий матеріал. Засоби наочності (предмети, макети, діючі моделі). Технічні засоби навчання. Лабораторне обладнання
2-й рівень - предмет	
Система умовних позначень різних дисциплін (нотна грамота, хімічні символи та ін.). Спеціальне середовище для накопичення навичок з даного предмету (басейни, мовне середовище і ін.). Навчальні комп'ютерні програми (на курс навчання з предмету)	Підручники та навчальні посібники. Дидактичні матеріали. Методичні розробки (рекомендації) з дисципліни. Першоджерела
3-й рівень - процес навчання в цілому	
Система навчання. Методи навчання. Система загальношкільних вимог	Кабінети для навчання. Бібліотеки. Їдальні, буфети. Медичні кабінети. Приміщення для адміністрації, педагогів. Роздягальні. Рекреації

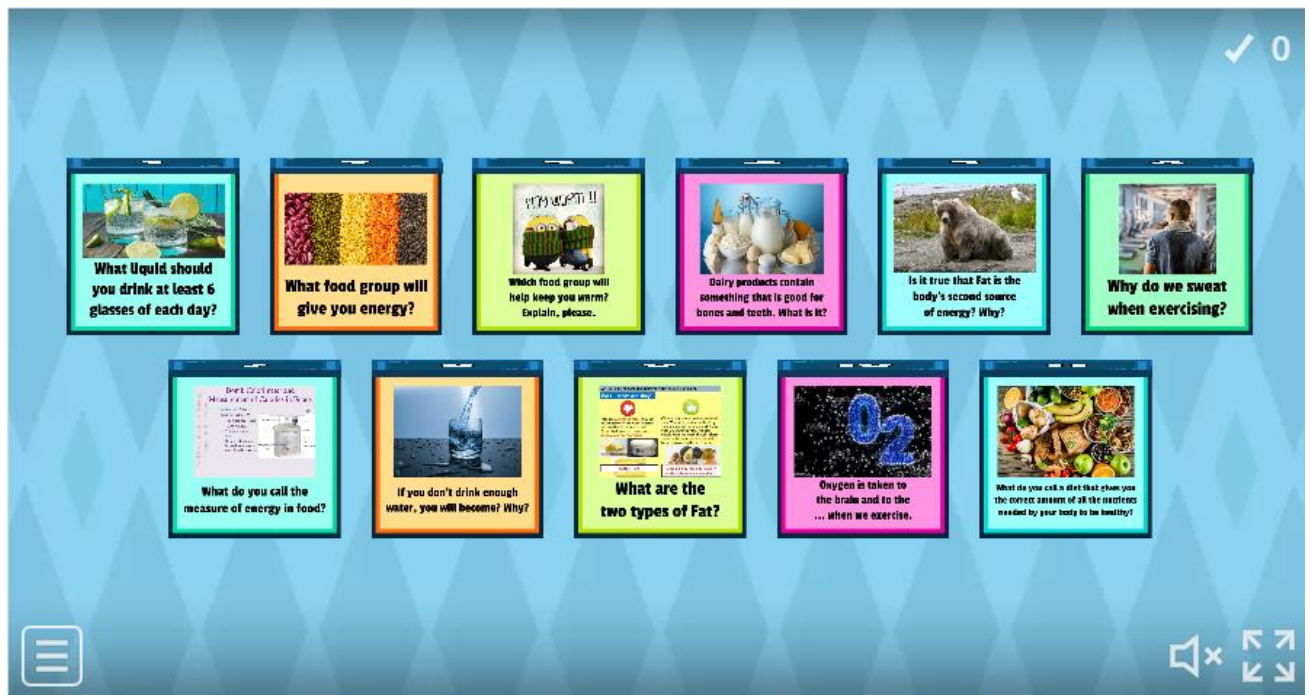
Таб. 1

"Being fit"

Share

by Alesya13

"Being fit"

Share

Відповіді до завдання – [loop_cards_healthy.pdf](#)

ДОДАТОК 3

План-конспект практичного заняття № 1

Тема: *Winning and losing. Becoming and being a champion.*

Група: 241

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: формування мовленнєвої компетентності в монологічному говорінні

Цілі заняття:

Практичні: сформувати у студентів мовленнєві компетенції в монологічному говорінні; навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ; стимулювати студентів до логічного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння, сформувати пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео та фото з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лопачової «E-MIND»; підкаст; онлайн-сервіси.

Хід заняття

Схематичний план заняття	
1. Організаційний момент	4 хв.
2. Мовленнєва зарядка	7 хв.
3. Тренування у спілкуванні	30-35 хв.
4. Практика у спілкуванні	25-30 хв.

5. Завершення заняття	4 хв.
-----------------------	-------

I. Організаційний момент

1. Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

2. Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

II. Мовленнєва зарядка

Last time we started to discuss a new topic with you “Winning and losing. Becoming and being a champion”. First of all, I will propose you to make a scheme with the main word SPORTS. Click the link and please write as much as possible words, that you associate with. (Додаток 3.1)

Students write and discuss the topic.

Мета: введення студентів в англomовне середовище, ознайомлення з темою заняття, залучення до обговорення усіх студентів.

Прийоми: створення та обговорення схеми; фронтальна бесіда.

Домашнє завдання:

Choose one Olympic Sport (a sport included into the Olympic programme) that attracts you most and make a short presentation about it. Include the following information:

- The period for which the sport has been Olympic;
- Main rules/events;
- Equipment used.

Please, use one of the following presentation software: Prezi/Google Slides/Keynote/Canva/SlideDog/Powtoon.

III. Тренування у спілкуванні

Now, I want to hear your arguments according to your selected words.

How do you think could we compare words WINNING with BEING A CHAMPION? Please, explain your choice. And how about LOSING and BECOMING A CHAMPION? Why do you think so?

Students are working and answering the questions.

Мета: продукувати спонтанне висловлювання, бути активним слухачем під час обговорення та вміти пояснювати свої думки.

Прийоми: бесіда, висловлювання по черзі.

Now you are going to listen to a podcast “10 reasons why winning and losing are important for children”. (Додаток 3.1) Before listening, think about what kind of reasons it can be?

Students are listening the podcast and discussing.

Then I will propose you to split into two groups and write down these reasons. The first group will be discussing and writing the reasons of winning and another one – of losing. We will listen to the podcast twice.

How about any counter arguments? Why are they so important?

Students are going to discuss.

Мета: навчити студентів самостійно вживати монологічну єдність, стимулювати учасників заняття до структуризації та логічної побудови речень.

Прийоми: обговорення, обмін думками.

IV. Практика у спілкуванні

Our next task will be creation a story using pictures of random order. Please, click the link or use QR-code and you will see 11 images. Firstly, you will get to know them. And answer the following questions.

- Then try to predict what was the right order.
- What is this story about?
- Who is the narrator? Is it third-person?
- What type of sports was described? Is it Olympic sport?
- When and where was it started?
- What are the specific features of this sport? Name at least 3.
- How training has been conducted?
- What are the perspective of progress this type of sports? Why do you think so?

Then watching the video and discussing.

Who would like to retell us the whole story?

Мета: навчити студентів поєднувати фрази у мікромонологи за допомогою запропонованих запитань; вміти давати пояснення.

Прийоми: висловлювання у формі монологу-оповіді.

V. Завершення заняття:

Підведення підсумків

Let us summarize what we have learned. Today we were practicing in creating different types of monologues. I hope that you have got to know much more interesting facts about the topic. Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... See you next time!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

Додаток 3.1

1. <https://classic.wordclouds.com> – хмара зі слів

2. <https://anchor.fm/u0410u043bu0435u0441u044f-u0429u0435u0440u0431u0430u043du044c/episodes/Unit-Sports-e1dpg0g> – підкаст

3. <https://www.youtube.com/watch?v=CiU7JMlbqV4> – відео

4. <https://padlet.com/alesyashcherban/3f6pp7ek39i5sxm2> – завдання

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

ДОДАТОК 4

План-конспект практичного заняття № 2

Тема: *The history of the Olympic Games.*

Група: 241

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: заняття спрямоване на формування мовленнєвої компетентності в діалогічному говорінні

Цілі заняття:

Практичні: сформувати у студентів мовленнєві компетенції в діалогічному говорінні; навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ; стимулювати студентів до логічного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння та вміння працювати з партнером; сформувати пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації в колективі та, працюючи з партнером; бути толерантним та відкритим до думки партнера.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео та фото з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лопакової «E-MIND»; онлайн-сервіси; застосунок Edvibe.

Хід заняття

Схематичний план заняття	
1. Організаційний момент	2 хв.

2. Мовленнєва зарядка	10 хв.
3. Тренування у спілкуванні	40 хв.
4. Практика у спілкуванні	25 хв.
5. Завершення заняття	3 хв.

I. Організаційний момент

Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

II. Мовленнєва зарядка

Last time we started to discuss a new topic with you “Winning and losing. Becoming and being a champion”, but it can not be such a new for you, because today we are talking about Olympic Games, especially the history of the Olympic Games. First of all, we are going to write a test. (Додаток 4.1)

I left a link for you with the test. Do not be afraid. The goal spit more general information about Winter Olympic Games. I would like to know how are you aware of this topic. Try to guess. Then we will discuss your choice.

Students are writing and discussing.

Мета: введення студентів в англomовне середовище, ознайомлення з темою заняття, залучення до обговорення усіх студентів.

Прийоми: обговорення завдань; фронтальна бесіда.

III. Тренування у спілкуванні

Автоматизація мовленнєвих дій студентів на рівні фрази.

Okay, now we will work in pairs. Now choose one Olympic event, and describe it to your partner. Your groupmate will have to guess which event you are talking about. Change roles and repeat. You may find the vocabulary below useful:

- Get the ball in the other team’s goal/net
- Lift the heaviest weight
- Run a distance of ...

- Shoot arrows at a target
- Jump into water head first
- Throw each other to the ground
- Reach the finish line first

Then one by one will get one word and please use it in a sentence.

Students are working in pairs and describing events.

Мета: починати розмову, використовуючи ініціативну репліку, правильно і швидко реагувати на ініціативну репліку співрозмовника.

Прийоми: бесіда, висловлювання по черзі.

Автоматизація дій студентів на понадфразовому рівні.

You are going to watch a video “Super interesting facts about the ancient and modern Olympics”. Before watching, think about what facts there could be mentioned?

Students are watching the video and discussing.

Now, please tell your partner (one by one) some facts about the ancient and modern Olympics. It should be a mini-dialogue, so please, make some questions and be ready to answer them.

Students are going to discuss.

Мета: навчити студентів самостійно вживати діалогічну єдність; стимулювати співрозмовника до розмови, виражаючи свою зацікавленість.

Прийоми: обговорення здійснюється за допомогою діалогу-обміну думками.

Now we are going to observe your presentations, which you have prepared for today.

IV. Практика у спілкуванні

Аудіювання

Now you will listen to the text about Olympic Games, insert missing words and complete the definitions with these words in bold. (Додаток 4.1)

Then answer the questions:

Which events were consisted of the first Olympic Games?

What kind of changes did the Olympic Committee? When? What was the reason?
What events were included in the modern Olympic Games?

You could use the following questions and create your own. And answer them one by one. If someone has to add some information that has not mentioned, please do it.

Students are listening and doing tasks.

Мета: контроль якості розуміння прослуханого тексту, шляхом перевірки виконаних завдань.

Прийоми: прослуховування тексту, відповіді надаються у формі дискусії.

Завершення заняття:

Підведення підсумків

Let us summarize what we have learned. Today we were practicing in creating different types of dialogues. I hope that you have got to know much more interesting facts about the history of the Olympic Games. Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... See you next week!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

Додаток 4.1

1. <https://www.bbc.com/sport/winter-olympics/60024757> – тест
2. [Super interesting facts about the ancient and modern Olympics - YouTube](#) – відео “Super interesting facts about the ancient and modern Olympics”.

3. <https://edvibe.com/AccountTeacher/LessonEdit?bookId=92210&lessonId=890922> – завдання

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

ДОДАТОК 5

План-конспект практичного заняття № 3

Тема: *Modern Olympic Games*

Група: 242

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: заняття спрямоване на формування мовленнєвої компетентності в діалогічному говорінні

Цілі заняття:

Практичні: сформувані у студентів мовленнєві компетенції в діалогічному говорінні; навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ; стимулювати студентів до логічного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння та вміння працювати з партнером; сформувані пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації в колективі та, працюючи з партнером; бути толерантним та відкритим до думки партнера.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео TEDtalks; фото з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лобакової «E-MIND»; онлайн-сервіс Wordwall.

Хід заняття

<i>Етап, мета, прийоми</i>	<i>Зміст роботи</i>
----------------------------	---------------------

<p>I. Початок заняття – 3-4 хв.</p> <p>1. Організаційний момент (привітання, перевірка присутніх, оголошення теми заняття)</p> <p>2. Фонетична зарядка (скоромовка) – 2-3 хв.</p> <p>3. Мовленнєва зарядка (бесіда про Олімпійські ігри) – 3-4 хв.</p> <p><u>Мета:</u> введення студентів в іншомовне середовище, ознайомлення з темою, налаштування мовленнєвого апарату, активізація знань</p> <p><u>Прийоми:</u> фронтальна бесіда, слухання та імітація скоромовки</p>	<p>– Good morning, students! How are you today? Let's check our attendance. Today we are going to continue talking about Olympic Games.</p> <p>– Let's try to learn and practice one funny tongue twister (додаток 5.1).</p> <p>– What do you remember about the Olympic Games? When and where did they start? How are modern games different from the ancient ones?</p>
<p>II. Подача нового матеріалу – 20-25 хв.</p> <p>1. Виконання завдання з використанням вже вивченої лексики</p>	<p>– Look into the list of words and match them to their definitions. (Додаток 5.1)</p> <p>– Read the text about Olympic Games and decide whether the following statements are true or false. Then correct the false statements. (Ex. 39 p. 41-43)</p>

<p>2. Подача і систематизація нових ЛО</p> <p><u>Мета:</u> активізація знань студентів з теми «Modern Olympic Games»</p> <p><u>Прийоми:</u> фронтальна бесіда, висловлювання власних думок</p> <p>III. Тренування у спілкуванні – 20 хв.</p> <p>1. Автоматизація мовленнєвих дій на рівні фрази</p> <p>2. Автоматизація дій на понадфразовому рівні</p>	<p>– Let’s have a look at the new words and look through them. Do you see here any familiar words? What are they? Now, read them one by one. If you know the translation of the words, please, share with us. If you don’t, I will help you (Ex. 41 p. 45).</p> <p>– Now find the English equivalents for the following words and phrases in the text. (Ex. 42 p. 45). Then choose one word or phrase and make a sentence with them.</p> <p>– Let’s now work in pairs. You will have to translate the sentences using the active</p>
--	--

<p><u>Мета:</u> активізація знань студентів з теми «Modern Olympic Games», розвиток зв'язного мовлення</p> <p><u>Прийоми:</u> фронтальна бесіда, робота в парах</p> <p>IV. Практика у спілкуванні – 20 хв.</p> <p>1. Аудіювання</p> <p>1) дотекстовий етап (бесіда)</p> <p>2) текстовий етап (слухання тексту із завданням)</p> <p>3) післятекстовий етап (бесіда)</p>	<p>vocabulary. (Ex. 43 p. 45)</p> <p>– Tell me, please, what do you think is the most important thing in the Olympic Game? How do you instill, train, learn, and motivate the champion within? What is the journey behind that moment?</p> <p>– Now let's watch the video (додаток 5.1). During the watching please pay attention on the next questions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • What kind of disease was mentioned in the video? • Is the speaker the Olympic champion? Why? • Which country did he represent? • Which kind of sport did he take part? • What was the main two questions, which he told about? • What was the topic of the video?
--	---

<p><u>Мета:</u> розвиток зв'язного мовлення, практика в аудіюванні</p> <p><u>Прийоми:</u> фронтальна бесіда</p> <p>V. Завершення заняття – 4 хв.</p> <p>1. Домашнє завдання</p> <p>2. Підведення підсумків</p> <p>3. Оцінювання</p> <p><u>Мета:</u> підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити</p> <p><u>Прийоми:</u> фронтальна бесіда</p>	<ul style="list-style-type: none"> • How do you think this guy is a hero? Why? <p>– Is there any interesting facts you didn't know about modern Olympic Games? Which exactly?</p> <p>– Have you been to Olympiad? If no, would you like to visit? Why?</p> <p>– Your home task will be: choose one Olympic Sport (a sport included into the Olympic program) that attracts you most and make a short podcast about it (2-4 min.). You can use such applications as: Anchor, Breaker, Podomatic Podcast Player, Spotify, Google Podcasts or Pocket Casts. Include the following information:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Top medalists; • World records/best results; • Why this sport is attractive/exciting. <p>– What did you like about the lesson the most? Do you have any questions?</p> <p>– Your marks are... See you!</p>
---	---

Додаток 5.1

1. Slender skiers slammed into sleek smugglers.
Students scribbled on scruffy sneakers.
Skillful skaters skidded and slammed against a big stone slab.
 2. <https://wordwall.net/resource/28414009/vocabulary>
-
3. [TEDxRotterdam - Maarten van der Weijden - On surviving cancer and becoming Olympic champion - YouTube](#)

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

План-конспект практичного заняття № 4

Тема: *Sports and the British: the rise of Olympism*

Група: 244

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні».

Вид заняття: формування компетентності в монологічному говорінні.

Цілі заняття:

Практичні: розвивати у студентів уміння продукувати монологи-описи, монологи-міркування та монологи-переконання у реалістичних навчально-комунікативних ситуаціях за темою «Sports and the British: the rise of Olympism»; розвивати вміння виразно висловлювати свою думку, забезпечуючи оригінальність змісту і форми свого мовлення, публічно представляти і захищати свою роботу, аргументуючи власну точку зору.

Соціокультурна: розвивати повагу до культури мови народу, мова якого вивчається.

Розвивальна: розвивати у студентів комунікативні здібності англomовного монологічного мовлення, пізнавальні процеси оволодіння англійською мовою в цілому та навчальні стратегії оволодіння англomовним монологічним мовленням зокрема.

Виховна: виховувати культуру спілкування, інтерес до іноземної країни, активність, стимулювати інтерес до вивчення предмету, уміння працювати в мікроколективах та правильно розподіляти свій час.

Професійна: демонструвати студентам різні способи, прийоми, засоби навчання монологічного мовлення на заняттях з англійської мови.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео та фото з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лопачової «E-MIND»; підкаст; мультимедійна презентція.

Хід заняття

I. Початок заняття – 1-2 хв.

Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

II. Мовленнєва зарядка – 3-4 хв.

Now we are starting to discuss a new topic with you “Sports and the British”. Look at the proper names used in the speech. Do you know anything about these people/organizations?

(Додаток 6.1)

Мета: налаштування мовленнєвого апарату на ІМ, уведення в іншомовне середовище.

Прийоми: підведення до теми ПЗ, залучення до обговорення усіх студентів.

Now we are going to check your home task for today. Any volunteers? – 15-17 хв.

III. Тренування у спілкуванні – 25-35 хв.

Now please match the words from the box with their definitions. (Ex. 45 p. 46)

Then translate and explain the following expressions: (Ex. 46 p. 46)

To pay respect/homage to	Hammer throwing
To strive to do one’s best	To undermine the original idea
Archaic footage	The breadth of sb’s vision
To be incandescent (with rage)	School chapel
Patriotic hostility	To be impacted upon
Polarized world	

Мета: актуалізація мовленнєвих одиниць перед організацією спілкування у монологічному говорінні.

Прийоми: створення міні-монологу-опису за допомогою ключових слів.

Looking at the video with mute and understand what was the video about. Then you will create your own story what did you watch (a few sentences 5-6) and tell us it. Think about logical connectors and use your active vocabulary. (Додаток 6.1)

Мета: навчити студентів виражати власні думки, використовуючи опорний матеріал.

Прийоми: висловлювання у формі міні-монологів-розповідей з опорою на ключові зображення.

Домашнє завдання: Find some information about Ukrainian champions (facts, the most important competitions, awards, failures, timetable, trainers ...). Be ready to discuss it in a class. (Додаток 6.1)

Практика у спілкуванні – 20 хв.

I would like to listen to the BBC Learning Podcast “Broadcasting to the Nation” and try to tell us the stories, using the notes or key words, which you will make. (Додаток 6.1)

Мета: формування та удосконалення продуктивних і рецептивних мовленнєвих компетенцій в монологічній формі, удосконалення мовних компетенцій, формування лінгво-соціокультурної компетенції, оволодіння стратегіями поведінки у ситуаціях міжкультурного спілкування.

Прийоми: створення монологу-переконання з опорою на індивідуальні записи.

V. Завершення заняття – 2 хв.:

Підведення підсумків

Let us summarize what we have learned. Today we were practicing in creating different types of monologues. Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... See you next time!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

1. https://www.canva.com/design/DAE3QqTimZs/-4FJo9AFZ-X03YCXIShTeQ/view?utm_content=DAE3QqTimZs&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink – презентація
2. [SPORTS IN BRITAIN - YouTube](#) – відео “SPORTS IN BRITAIN”
3. <https://www.bbc.co.uk/sounds/play/b01cjwtv> – підкаст
4. [Olympic champions \(noc-ukr.org\)](#) – список-перелік чемпіонів

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

План-конспект практичного заняття № 5

Тема: *Ukrainian champions*

Група: 241-б

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: заняття спрямоване на формування мовленнєвої компетентності в діалогічному говорінні

Цілі заняття:

Практичні: сформувані у студентів мовленнєві компетенції в діалогічному говорінні; навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ; стимулювати студентів до логічного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння та вміння працювати з партнером; сформувані пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації в колективі та, працюючи з партнером; бути толерантним та відкритим до думки партнера.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео та інформація з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лобакової «E-MIND»; мультимедійна презентація.

Хід заняття

Схематичний план заняття	
1. Організаційний момент	4 хв.

2. Мовленнєва зарядка	7 хв.
3. Тренування у спілкуванні	40 хв.
4. Практика у спілкуванні	25 хв.
5. Завершення заняття	4 хв.

I. Організаційний момент

Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

II. Мовленнєва зарядка

Last time we started to discuss a new topic with you “Sports and the British”, but today we continue to talk about our country, especially our national champions. So, Ukrainian champions ... First of all, we are going to watch the video. (Додаток 7.1)

Now listen to the quotations and discuss the questions: What does victory mean for sportsmen?

“Winning isn’t everything, but wanting to win is.” *Vince Lombardi*

“To win without risk is to triumph without glory.” *Corneille*

Students talk about the quotations and questions.

Мета: введення студентів в англomовне середовище, ознайомлення з темою заняття, залучення до обговорення усіх студентів.

Прийоми: перегляд та обговорення відео; фронтальна бесіда.

Домашнє завдання

Write an essay on the topic “Being fit – what is the golden rule?”

III. Тренування у спілкуванні

Автоматизація мовленнєвих дій студентів на рівні фрази.

Okay, now we will work in pairs. Imagine, please, that you are a big sports fan. Translate and try to explain the highlighted expressions to your partner.

- Won hands down
- An extremely difficult opponent
- Straight-sets win puts him through to the semi-final
- Notched up a 2-1 win
- Romped to a 12-shot win
- Narrowly beaten

Students are working in pairs and answering the questions.

Мета: починати розмову, використовуючи ініціативну репліку, правильно і швидко реагувати на ініціативну репліку співрозмовника.

Прийоми: бесіда, висловлювання по черзі.

Автоматизація дій студентів на понадфразовому рівні.

You are going to watch a slideshow with the most famous Ukrainian champions. (Додаток 7.1) Before watching, think about why breaking records is so difficult nowadays?

Students are watching the slideshow and discussing.

Now, we are going to work in pairs. Please, tell your partner some facts about Ukrainian champion, maybe that are the most impressive. It was your home task for today. It should be a dialogue (5-6 phrases). At the end we will describe a perfect sportsperson.

Students are going to discuss.

Мета: навчити студентів самотійно вживати діалогічну єдність, шляхом рецептивно-продуктивних вправ на обмін репліками; стимулювати співрозмовника до розмови, виражаючи свою зацікавленість.

Прийоми: обговорення здійснюється за допомогою діалогу-обміну думками.

IV. Практика у спілкуванні

Читання

Let us continue of working with your partner. Now you are watching the video and answer the following questions. Use the logical connectors and make a dialogue (8-10 lines)

- What do you know about refugees?
- What type of sports are included to the Paralympic Games?
- Do you know any Ukrainian representatives? Name them.

- What do you think about the latest international multi-sport parasports event? Where was it held? When?
- What do you think about refugees and the Olympics? Can they take part? Why/why not?
- Which country will gain a medal, if a refugee wins? Why do you think so?
- Do you agree that during the past years that the national team of Ukraine participates in the Paralympic Games, the number of awards received by Ukrainians has only increased every year? What were the achievements of our compatriots on the Games and the final set?

Students are discussing with each other.

Мета: навчити студентів поєднувати засвоєні ними ДЄ у мікродіалоги за допомогою запропонованих запитань; вміти підтримувати бесіду.

Прийоми: висловлювання у формі діалогу-обміну враженнями, дискусія.

V. Завершення заняття:

Підведення підсумків

Let us summarize what we have learned. Today we were practicing in creating different types of dialogues. I hope that you have got to know much more interesting facts about our country. Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... See you!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

Додаток 7.1

- **Video №1.** Ukraine's gold medal moment at #Tokyo2020 | Anthems

<https://www.youtube.com/watch?v=EX4PNXdSc5s>

- **Video №2.**

<https://www.canva.com/design/DAE3QVuKYF0/kMay7vGAUiv0oe0uMz2QFw/edit>

- **Video №3.** Paralympic Team Announcement | Paralympic Games

<https://www.paralympic.org/refugee-paralympic-team>

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

ДОДАТОК 8

План-конспект практичного заняття № 6

Тема: *Being fit.*

Група: 242

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: заняття спрямоване на формування мовленнєвої компетентності в монологічному говорінні

Цілі заняття:

Практичні: сформувати у студентів мовленнєві компетенції в монологічному говорінні; навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ; стимулювати студентів до логічного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння, сформувати пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації в колективі та, працюючи з партнером; бути толерантним та відкритим до думки іншого мовця.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео та фото з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лобакової «E-MIND»; інтернет-платформа; підкаст.

Хід заняття

Схематичний план заняття	
1. Організаційний момент	2 хв.

2. Мовленнєва зарядка	10 хв.
3. Тренування у спілкуванні	40 в.
4. Практика у спілкуванні	25 в.
5. Завершення заняття	3 хв.

I. Організаційний момент

Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

II. Мовленнєва зарядка

Last time we started to discuss a new topic with you, but it can not be such a new for you, because today we are talking about how to be fit, especially what we should do for reaching a great effect. First of all, we are going to watch the video. (Додаток 8.1)

Students are discussing.

Match each fitness factor to its definition:

SPEED / STRENGTH / STAMINA / SUPPLENESS

- The ability to move heavy weights;
- The range of movement in a person's joints;
- The ability to do the same activity for a long time;
- The ability to move quickly in shorts bursts.

Мета: введення студентів в англomовне середовище, ознайомлення з темою заняття, залучення до обговорення усіх студентів.

Прийоми: перегляд та обговорення відео; фронтальна бесіда.

Домашнє завдання

Divide into five groups and make a brochure "Healthy lifestyle". What does it mean for you? Be ready to present your works on the next class.

III. Тренування у спілкуванні

Автоматизація мовленнєвих дій студентів на рівні фрази.

Name and explain one type of food substance that might be found in each part of the Big Burger meal and say why the body needs it.

1 a **Bread roll** Food substance: _____

Why the body needs it: _____

b **Beef** Food substance: _____

Why the body needs it: _____

c **Tomato** Food substance: _____

Why the body needs it: _____

2 a **The fries** are cooked in oil.

What food substance does oil contain? _____

b What does the body use this for

3 a What substance does the **cola** drink mainly contain?

b What other substance does it contain?

c Suggest why this substance might be bad for you if you had too much.

4 a If you only ate this meal, do you think you would get enough vitamins?

b Explain your answer.

Students are working and answering the questions.

Мета: навчитися формулювати висловлювання, пояснювати свою точку зору.

Прийоми: висловлювання по черзі.

Автоматизація дій студентів на понадфразовому рівні.

Now you are going to listen to the podcast “The 13 Biggest Fitness Myths”. Before listening, think what this is about?

Students are listening the podcast and discussing.

Now, please tell your partner (one by one) as much as you remember fitness myths. Please, do not repeat after each other. Then, express your opinion and explain. Use your active vocabulary.

Students are going to discuss.

Мета: навчити студентів вживати логічну послідовність під час пояснення, уникати повторів, слухати мовця без власних корегувань.

Прийоми: обговорення здійснюється за допомогою монологічних висловлювань.

IV. Практика у спілкуванні

Now I will propose you to play a little game. You should answer the questions. (Додаток 8.1) Then answer the questions:

- Do you need to work out every day? Why? Why not?
- What training should you doing to lose weight? Explain, please.
- What about muscle soreness? What are the ways to solve it?
- How long you must train for achieving the good results? Are you on your first or final stage?
- Do you have the best diet for your personal body peculiarities? Tell about it.
- Why do we need to be fit? Explain your mind.

Students are discussing.

Мета: тренувати спонтанне мовлення на зазначену тему.

Прийоми: висловлювання по черзі.

V. Завершення заняття:

Підведення підсумків

Let us summarize what we have learned. Today we were learning some new facts and myths about fitness. I hope that you have got to know much more interesting and motivated information about how be fit. Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... See you next week!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

Додаток 8.1

1. https://www.youtube.com/watch?v=LKV_s_i5DAio – відео «The Ultimate Comedy Workout Motivation Montage»

2. <https://anchor.fm/u0410u043bu0435u0441u044f-u0429u0435u0440u0431u0430u043du044c/episodes/Unit-Sports-e1dpq0g> – підкаст

3. <https://quizlet.com/665666059/sports-being-fit-flash-cards/> – завдання

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

ДОДАТОК 9

План-конспект практичного заняття № 7

Тема: *Healthy lifestyle.*

Група: 242-а

Дата: –

Тип заняття: практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: заняття спрямоване на формування мовленнєвої компетентності в діалогічному говорінні

Цілі заняття:

Практичні: сформувати у студентів мовленнєві компетенції в діалогічному говорінні; навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ; стимулювати студентів до логічного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння та вміння працювати з партнером; сформувати пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації в колективі та, працюючи з партнером; бути толерантним та відкритим до думки партнера.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лопачової «E-MIND»; застосунок Хегоран.

Хід заняття

Схематичний план заняття	
1. Організаційний момент	3 хв.

2. Мовленнєва зарядка	10 хв.
3. Тренування у спілкуванні	40 в.
4. Практика у спілкуванні	25 в.
5. Завершення заняття	2 хв.

I. Організаційний момент

Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

II. Мовленнєва зарядка

Last time we started to discuss a new topic with you “Being fit”, today we will continue to talk about healthy lifestyle. Today we are going to work in Xeropan application. (Додаток 9.1)

Your first task will be to learn or revise vocabulary to the topic “What makes us more energetic?” Then watch the video and do tasks after it. Please, read one by one.

Students are working.

Мета: введення студентів в англomовне середовище, ознайомлення з темою заняття.

Прийоми: перегляд та обговорення відео; фронтальна бесіда.

Домашнє завдання

Repeat the vocabulary from the unit “Sports”.

III. Тренування у спілкуванні

Автоматизація мовленнєвих дій студентів на рівні фрази.

Okay, now we watch the video “Healthy mind, healthy body”. Firstly, how can you explain this phrase? During watching, please make notes and be ready to discuss the following statements.

There are some words and phrases for translating and making an explanation: Adjusting; mental health; to tap smb on the shoulder; a wake-up call; to seep through; frustrated and depressed; value of yourself.

- Adjusting to university life is a challenge for future students.
- Try to stop for a while and talk to somebody.
- It's a problem to acknowledge to yourself.
- It turns out really lucky stuff.

Students are working in pairs and discussing.

Мета: починати розмову, використовуючи ініціативну репліку, правильно і швидко реагувати на ініціативну репліку співрозмовника, навчити студентів самостійно вживати діалогічну єдність, стимулювати співрозмовника до розмови, виражаючи свою зацікавленість.

Прийоми: бесіда, висловлювання по черзі.

Перевірка домашнього завдання.

IV. Практика у спілкуванні

Now you will make your own dialogue according to our topic. Please, exchange your booklets and prepare a dialogue with your partner according to the information, that are mentioned in front of you. It should be 10-12 lines, using your active vocabulary. Then we will play them in roles.

Students are discussing with each other.

Мета: навчити студентів поєднувати засвоєні ними ДЄ у діалоги за допомогою запропонованих допоміжних брошур; вміти підтримувати бесіду.

Прийоми: висловлювання у формі діалогу-обміну враженнями, дискусія.

V. Завершення заняття:

Підведення підсумків

Let us summarize what we have learned. Today we were practicing in creating different types of dialogues. I hope that you have got to know much more interesting facts about healthy lifestyle. Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... See you next week!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

1. [Learn English on a time-travel adventure with Xeropan!](#)
2. [Healthy mind, healthy body - Bing video](#) – відео

Методична література:

<https://ru.scribd.com/document/489356852/EMIND-Sopachova-Kot-Anikina-pdf>

ДОДАТОК 10

План-конспект практичного заняття № 8 (поточний контроль)

Тема: *Pros and cons of being a professional sportsman*

Група: 241/242/244

Дата: –

Тип заняття: комбіноване практичне заняття з домінантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття: формування мовленнєвої компетентності в спонтанному говорінні (діалогічному/монологічному), контроль знань з теми.

Цілі заняття:

Практичні: сформувати у студентів мовленнєві компетенції в спонтанному говорінні (діалогічному/монологічному); навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання вправ поточного контролю; стимулювати студентів до коректного ситуативного висловлювання англійською мовою.

Соціокультурна: розширити соціокультурні знання; розвивати позитивне ставлення до культури народу, мова якого вивчається.

Розвиваюча: розвивати у студентів навички говоріння та вміння працювати з партнером; сформувати пізнавальний інтерес, логічне мислення, творчу уяву та вміння спонтанно та коректно висловлюватись.

Виховна: виховувати у студентів відчуття особистої ідентифікації в колективі та, працюючи з партнером; бути толерантним та відкритим до думки партнера.

Професійна: ознайомити студентів з комунікативним підходом до вивчення англійської мови; продемонструвати студентам різні способи і прийоми навчання іноземної мови на власному прикладі, які можуть бути використані у подальшому житті та професійній сфері.

Оснащення заняття: комп'ютер; відео з інтернет-ресурсів; підручник В. В. Сопачової, С. Ю. Кот, О. О. Анікіної-Лобакової «E-MIND»; мультимедійна презентація.

Хід заняття

Схематичний план заняття	
1. Організаційний	8 хв.

МОМЕНТ	
2. Тренування у спілкуванні	30 хв.
3. Практика у спілкуванні	30-40 хв
4. Завершення заняття	2 хв.

I. Організаційний момент

Привітання:

Good afternoon, dear students! How are you today?

Answers of students.

Перевірка кількості присутності на занятті:

I would like to know who is absent today?

Answers of students.

Today I will suggest you to revise your memory and to hold a monitoring how conveniently you were during the classes. Please, divide into two groups and choose a name of them.

II. Тренування у спілкуванні

Now you will see the affirmative sentences and you should agree or disagree with them. Please, make a conversation in your own group, be an active participant and speak English.

After acquaintance with slides, I will propose you to debate with other group an issue of PROS and CONS of being a sportsman. Do you agree with them? Why? Why not? Please, use your active vocabulary and the following statements:

Group A:

Unfortunately / Without a doubt / Personally / Obviously / Interestingly / Undoubtedly / Theoretically / Yes, perhaps. But... / I guess that / I see what you are getting at, but...

Group B:

According to / To my mind / Without a doubt / In fact / From my perspective / As far as I'm concerned / I am under the impression that / In my view... / Well, I don't quite agree with... / I suppose that...

Disagreeing politely:

You heard the speakers disagree with viewpoints like this:

*Yeah, I guess, but, to be honest, I'm not that keen on smth.
It was all a bit too smth for my liking.
As I say, it's not really my kind of thing.
I suppose, but ...*

Students are working in groups and discussing.

Мета: починати розмову, використовуючи аргументовані фрази, правильно і швидко реагувати на ініціативну репліку співрозмовника, навчити студентів самотійно вживати діалогічну єдність під час проведення дебатів, не перебиваючи та наводячи тільки факти та доводи.

Прийоми: бесіда, висловлювання по черзі.

III. Практика у спілкуванні

Then, we will watch the video “Top 10 Worst Sports Injuries”. I will invite to our classroom in one of the group's members and they will watch one episode from the video. After that everyone should retell events that had just happened in publicistic style or belles-lettres style. You must use as much as possible vocabulary from the unit. And then one by one will retell us.

Мета: навчити студентів поєднувати засвоєні ними логічні зв'язки у монологах за допомогою запропонованих зорових допоміжних матеріалів; вміти спонтанно висловлюватися без попередньої підготовки та підказок.

Прийоми: висловлювання у формі монологу-розповіді історії.

IV. Завершення заняття:

Підведення підсумків

Do you have any questions? Thank you for coming and having active part during the lesson. I am sure you did your best! Your points for nowadays are ... Good bye!

Мета: підвести підсумки, пояснити домашнє завдання, оцінити

Прийоми: фронтальна бесіда

Додаток 10.1

Текст презентації

The success of any athlete at the championship from many years of hard work. No one becomes a champion from day to day and from an early need to train very hard. Without hard training is not winning.

Disadvantages:

- short career,
- injuries,
- often trips,
- lack of time,
- diet,
- hard to achieve success

Advantages:

- physical fitness,
- fame,
- healthy lifestyle,
- trips,
- balanced nutrition,
- dreams come true.

Injuries to a common problem, people actively spend their time. Causes of injuries mostly fatigue, lack of sleep before training, push through, excessive exercise, and neglect stretching exercises.

The diet for an athlete should be tailored to gender, age and type of sport practiced. hardest in the diet is to remain in it, despite the lack of time.

Healthy lifestyle is a way of life that aims to provide optimal health and minimize the risk of the disease known as social.

Physical fitness is a level of development, possession of his ability by learning basic motor habits. This means that the level of physical influences both the rate and the duration of the run, and the number raised up to kilograms.

Sports activity is usually quite short. At the highest level of sports you can keep a maximum of 10-15 years, which is why every athlete wants to achieve success at this time according to their possibilities for and potential.

Many athletes achieved a high ***fame*** by broadcasting we know about the plans, training, and many of life's affairs athlete

Everyone ***dreams*** about something, but a small number of those who are doing anything to meet these dreams is very low! Why do most of us only imagine "what

if" instead of planning and materialize these plans. However, all athletes for their hard work have complied with his dream.

1. <https://prezi.com/recm7kepf6sv/the-pros-and-cons-of-being-a-sportsman/> –

презентація

2. https://www.youtube.com/watch?v=a1sJhdNP3_k –
відео «Top 10 Worst Sports Injuries»

SUMMARY

Olesia Savchenko. The Peculiarities of Using Modern Multimedia Tools in the Formation of Speaking Skills of Students Majored in Philology. – Mykolaiv, 2022.

The paper analyzes the peculiarities of using modern multimedia tools in the formation of speaking skills of students majored in philology. This paper investigates the consideration of learning tools, such as multimedia. The main objects of research that are important elements in the process of forming the speaking skills of students majored in philology are described. This paper focuses on the importance of using multimedia in the development of English-language communication.

It has been proved that the interactive learning allows you to manifest the creative basis of personality, as it activates its internal mechanisms. The research of the given subject has led to the conclusion that an interactive model of foreign language teaching testifies to its effectiveness in the development of intellectual abilities, analytical thinking of students in the process of interpersonal communication both in class and in real life. The use of multimedia tools for teaching English allows the student to become an active participant in the learning process, to form and develop cognitive activity, promotes the formation of creative personality.

It has been established that multimedia technologies, as additional tools in the process of mastering the English language implement the following functions: increasing the motivation of students to self-study of certain material; production their interest in future research; practice logical and critical thinking; ease for perception, better for memorization, fast for analysis new material through an interactive form of interaction; assumption of the possibility of conducting online classes; object-orientation allows the student to process information without available auxiliary knowledge; improving methods of presenting materials of various kinds, including control materials. However, the use of multimedia tools can not completely remove a teacher from the learning process and leave only a smartphone or PC for learning. It is also almost impossible to trace whether a student is using a particular tool during class.

In addition, we considered ways to realize the educational potential of multimedia learning tools for the formation of English speaking skills. We analyzed the most well-known and widespread platforms, mobile applications, podcasts and online services that can be used in the development of English speaking skills. The research of the given subject has led to the conclusion that for more effective training of dialogic and monologue types of speech and for greater

interest of students in learning a new topic, we have identified the following tools: Anchor application, interactive whiteboard Padlet, online platform Edvibe, online platform Wordwall, online platform Canva, online service Quizlet, Xeropan application, Prezi multimedia presentation.

The basis of our scientific work was the topic "Sports" based on the textbook of V. Sopachova, S. Kot, O. Anikina-Lopakova "E-MIND".

Keywords: multimedia tools, English-language communication, interactive learning, educational potential, English speaking skills, mobile applications, podcasts, online services, dialogic and monologue types of speech.